

Két ingyenfüzet: Mezőgazdasági igazgatásunk. — Az Alföld fásítása.

Ára 20 fillér

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.

Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:

MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:

SCHANDL JÓZSEF dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Bádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:

Egész évre 8 P. Félévre 4 P.

Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1928.

IX. évfolyam 52. szám.

Vasárnap december 23.

KARÁCSONY.

Minden jelensége az anyagi létnek a változás és a mulandóság sorsát szenved, csak a lelki élet törvénye örök. E törvény első parancsa az, hogy hinni kell s aki nem veti magát a nagy parancs alá, az vagy salakja vagy boldogtalanja a társadalomnak. Vannak posványban fetregő vagy kopár hegyek ormain dacos elkülönődésben élő lelkek, amelyek számára nem született meg a Jézus. Ez azt jelenti, hogy

a megtisztulás és megnyugvás szentelt érzései sem fognak számukra megszületni soha. E földi siralom-völgy szomorú rabjai ők.

Mi, akik évről-évre várjuk a kis Jézus születése napját, a lelkünket felemelő ünnepi érzéseket semmi-féle földi értékért nem adnánk oda. Jövel hát kis Jézus nekünk, aki hiszünk benned. S töltsd el lelkünket a hit és a remény szomjazott isteni vigaszával.

A Megváltó születése.

Vigasra szorul most a sorssujtotta magyar nép, jobban, mint valaha, mert nemzetének hatalma letört, jóléte lehanyatlott s a nagy magyar család milliónyi tagja a gond és szükség sziklaszirtjei között ütődik, kopódik. Az elszegényedett családok drámája zajlik le közöttünk. Egymást vádoljuk a sors csapásai miatt, mindenki igyekszik továbbtolni a nyakába zudult bajokat; senki se akarja vinni az inség keresztjét s ha élelmesekeket lát, akik kivonják magukat a nemzet kálváriajárásából, felháborog még a szelidebb szivekben is a keserűség érzése s ettől kél életre a sárga irigység és a vörös gyűlölet. A szegénység átka az, hogy viszályokat teremt, megfertőzi a testvériesség és az emberiesség érzéseit s az anyagi harc végül a legszebb eszményeket is kiöli.

Farkascsofordává változna az Isten képére teremtett ember, ha a harangszó olykor nem hívná az Ur színe elé, ahol elvesztett lelkét ismét megtalálja. És ha már a harangszó se hatol fülünkhöz a napi élet zaján át, itt van a karácsony, a világ legnagyobb eseményének kürtjele, amely a Jézus születését, a Megváltó eljövételét hirdeti a kétségbemerült lelkeknek. Ó, mily jólesik ilyenkor a meggyötört embernek ismét gyermekké lenni, leborulni a jászolbölcső fenséges emléke előtt s felsóhajtani az ég felé: „Hiszek, Uram, hiszek a Te megváltó jóságodban!”

Ezzel a leborulással lelked az ég és föld közötti nagy utat teszi meg s megnyugtatva, megjavulva tér vissza, úgy, hogy ismét befogadhatja a szeretet és a béke magvait. Megbocsátásra hajlik az, aki megszerezte a hit balzsamát; az Istennel való elszámolás tudata elnézésre, részvételre, jóságra serkenti embertársai irányában s a kiengesztelődés érzésével ajándékozza meg mindazokat, akiket Jézus születésének emlékünnepe meghihletett. Így válik a karácsony a béke és szeretet forrásává és az emezek boldogító eszméjévé.

Azért hívunk benneteket, szegényeket és gazdagokat, megalázottakat és kevélyeket: gyertek a Jézus bölcsőjéhez s meritsetek a hit erejéből egymás iránt megértést, jóságot s szeretetet, mert bizony mondom, hogy ezek nélkül nem éri meg a földi élet a vele való fáradságot!

Az Országos Mezőgazdasági Kamara közgyűlése.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara november hó 15-én, szombaton délelőtt tartotta meg Budapesten ezévi rendes közgyűlését, melyen mezőgazdasági életünknek valamennyi tényezője megjelent. A közgyűlést Sámi József felsőházi tag nyitotta meg és beszédében megállapította, hogy a kamarák közös szervezetében a gazdatársadalom minden rétege és minden osztálya egymásra talált és közösen keresi a módokat, hogyan lehetne a magyar mezőgazdasági termelés sorsát jobbra fordítani.

Ezután Mayer János földművelésügyi miniszter mondott beszédet.

— A mezőgazdasági kamarai intézmény leküzdötte a kezdet nehézségeit — mondotta többek között — és bebizonyította, hogy hűzappótló és nélkülözhetetlen intézmény. A mezőgazdasági kamarák körébe tartozik minden, ami a mezőgazdasági termelést, értékesítést és kormányzatot illeti. A mezőgazdasági kamara a termelés háziórvosa, amely állandóan a mezőgazdaság pulzusán tartja a kezét és nem szabad megtörténnie, hogy a mezőgazdaság bármely vonatkozásában olyasmí merüljön fel, mely elkerülhetné a kamara figyelmét. A kamaráknak nem szabad külön osztályérdekeket képviselő intézményeknek lenniök. És eddig is az volt a legnagyobb érdemük, hogy a törvénynek ezt a szándékát sikeresen megvalósították.

A miniszter lelkes éljenzéssel fogadott szavai után Purgly Emil főispán és Sziij Bálint biztosították a földművelésügyi minisztert a gazdák támogatásáról.

Mayer János földművelésügyi miniszter nyomban válaszolt a felszólalásokra. Csak rosszakaratu félremagyarázás nyomán történt — mondotta — hogy az OMGE közgyűlésén elmondott beszédem miatt a sajtóban és a parlamentben interpellációk formájában támadás indult ellenem. Mi gazdák tudjuk, hogy a szolid kereskedelem mit jelent az országnak. A kereskedelem nem csak a kereskedelemé, hanem a gazdatársadalomé is és az egész országé. Éppen ezért védjük a kereskedelem jó hírnevét és nem is akarjuk bántani. Ezek a félremagyarázások nem tántorítanak el attól a határozott álláspontomtól, hogy ott, ahol a gazdatársadalom és a mezőgazdaság érdekében kijelentéseket kell tennem, kijelentéseket ne tegyek, tekintet nélkül arra, hogy valakinek tetszenek-e, vagy sem.

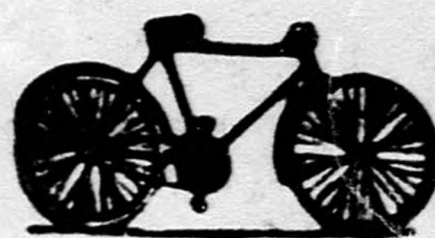
Most Koós Mihály, a kamara igazgatója, ismertette a kamara álláspontját a kartelkérdés szabályozása tárgyában. A gazdatársadalom törekvései az export felé irányulnak és hogy a magyar termények a mai világpiaci árak mellett nem tudnak úgy hódítani a külföldön, mint ahogy kellene, annak a tulmagas termelési költség az oka. A termelési költségek magas voltát pedig a kartelek árdrágító törekvései idézik elő. Amikor a gazdatársadalom a kartelkérdés napirendre tűzését kéri, azoknak a visszaéléseknek megszüntetését kívánja, amelyek megakadályozzák, hogy a mezőgazdaságban a termelési költségek olyan alacsonyra apadjanak, amelyek mellett a mezőgazdaság versenyképesen tud termelni. Az összes kamarák egyhangú határozatának megfelelően határozati javaslatot terjeszt elő, amelyben az Országos Mezőgazdasági Kamara arra kéri a kormányt, hogy a kartelkérdés szabályozásáról sürgős törvényjavaslatot terjesszen a törvényhozás elé.

Ezután Bud János gazdasági miniszter szólalt fel nagy érdeklődés közepette. Kereskedelem és mezőgazdaság egymásra van utalva — mondotta — és mi nem is kívánunk mást, mint hogy a kereskedelem úgy kapcsolódjék bele a gazdasági életbe, ahogy az ország és a nemzet egyetemes érdeke megköveteli. Nem hiszem, hogy ellentétes lehet a felfogás arra nézve, hogy iparunkra szükségünk van. Meg kell azonban minden erőfeszítést tennünk a mezőgazdaság érdekében, hogy a termelést fokozhassuk, akár a kihasználatlan területek kihasználásával, akár új területek feltárásával. A Duna—Tisza között például 120.000 katasztrális hold áll műveletlenül. Minden erőfeszítést meg kell tenni abban az irányban is, hogy a szikes területek javarészt eke alá vegyük. A kopár területek erdősítésével újabb 400.000 holdat tehetünk termőtalajjá és a kerti termelés átszervezésével és a világpiachoz való alkalmazásával újból ezerszámra foglalkoztathatjuk a munkáskezeket. Itt állnak előttünk a kisemberek, akik megkapták a maguk földjelket, de nem tudják azokat kellőképpen megmunkálni. Az én nézetem szerint, ezeknek is a hónuk alá kell nyulni.

— Az egész gazdasági termelésünknek ujra való megszervezése szükséges. Termelésünket át kell szervezni a világpiac igényeinek megfelelően. A földművelésügyi miniszter ur erősen programjába vette, hogy megvalósítja mindazt, amit tennünk kell s valljuk be nyiltan és őszintén, sok tennivalónk van. Én, mint gazdasági miniszter, csak azért szólok fel, hogy propagandát csináljak ezeknek a gondolatoknak, amelyeknek el kell jutni az utolsó falug. Ez a legszebb feladata a mezőgazdasági kamaráknak és a Faluszövetségnek. Meg kell szervezni az át-organizálást mentül alaposabban, mert csak így juthatunk elsőnek célhoz a világpiacon.

A gazdasági miniszter beszéde után Bernát István, a Nemzeti Bank alelnöke, foglalkozott a kartelek kérdésével. A kartelek nemzetközi alakulatok. Nincs tehát más megoldás, mint hogy a gazdák és a gazdatársadalom kartellelles fellépését ugyancsak nemzetközileg kell megszervezni. Azt indítványozza, hogy a kamara vezetősége ismertesse a magyar állásfoglalást az egyes országok agrártársadalmával, hasonló testülettel s vezetőikkel és kérjék a támogatásukat.

A kartelkérdéshez még Lits Ferenc, Szávoad Richárd és Staud Elemér szólalt fel, majd Koós Mihály beterjesztette a kamara költségvetését és javasolta a kertgazdasági szakosztály felállítását, amit a közgyűlés elfogadott.

Láng Imre műszerész-mester, Budapest, VI. Terész háza 3. szám. (saroküzlet).

A MÁV. és a csendőrök hív. száma 11061

Világhírű The Whitworth kerékpárok készletre, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss kúlsók P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 3.60, pedál P 3.20-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

„Tovább tünni nem tudom, hogyan a mezőgazdaság háttérbe szorul!”

Mayer János nagy beszéde az Országos közgyűlésen.

December hó 9-én, vasárnap délelőtt tartotta Somssich László gróf elnöklésével az Országos Magyar Gazdasági Egyesület évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen megjelentek: Mayer János földművelésügyi miniszter, Darányi Kálmán államtitkár, Schandl Károly, az OKH vezérigazgatója, Balogh Elemér, Purgly Emil, Jeszenszky Pál, Láng József, Marschall Ferenc dr., Ivády Béla, Szilassy Zoltán, Czobor László, Koós Mihály, Bernát István, Magyar Kázmér, Teleki József gróf, Dömötör László dr., Meskó Pál, Schandl József dr. s még sokan mások.

Somssich László gróf elnöki megnyitójában összehasonlította mezőgazdaságunk jelenlegi helyzetét a tavalyi állapottal és rámutatott arra, hogy az idén rosszabbodtak a viszonyok, mert a terményárak csökkenése mellett még azok a nehézségek is fennállnak, amelyek csaknem lehetetlenné teszik a kivitelt. Minden áron arra kell tehát törekedni, hogy a termelést és a fogyasztót közelebb hozzuk egymáshoz és mindent el kell követni, hogy biztosítsuk a kivitel útján való értékesítést. Annyival is inkább, mert a mezőgazdaság el van adósodva, teljesen pénz nélkül áll, ez a pénztelenség pedig érezteti hatását az iparban és kereskedelemben is.

Mayer János beszéde.

Ezután Mayer János földművelésügyi miniszter állott fel szólásra. Nagyszabású beszédében megállapította, hogy a gazdaközönség ne várjon mindent a kormánytól, mert nagyon téves az a politika, amely minden baj kútforrását a kormányban keresi. Ahol rendezett gazdasági viszonyok vannak, ott könnyű a kormány helyzete, minket azonban egy elvesztett háború és egy világraszóló igazságtalanság gonoszága megfosztott a gazdasági fejlődés feltételeitől.

— Józan pénzügyi, gazdasági, termelési és értékesítési politikára van tehát szükség és az ország legfőbb jövedelmi forrását képező mezőgazdaság jövedelmezőségét biztosítani kell. Hiába ontja a magyar föld terményeit, ha azokat nem tudjuk értékesíteni.

A miniszter ezután részletesen ismertette külkereskedelmi mérlegünk különböző adatait, melyek sejtint a múlt évben 346 millió pengő hiányunk volt. (Ennyivel több volt a behozatalunk a kivitelünkénél.) Többek között milliókat költöttünk külföldi cikkekre és déligyümölcsökre, holott mi gyümölcsünk a világ minden gyümölcse között első helyen áll. Majd így folytatta:

— Ha azt akarjuk, hogy a termelési csődöt elkerüljük, a kormány áldozatok elől sem térhet ki. Mindenekelőtt, ha többtermelésről akarunk beszélni és a mezőgazdasági fejlesztésre akarunk gondot fordítani, elsősorban az értékesítés problémáját kell megoldani. Ezt azonban olyan szaktudású emberekre kell bízni, akik a termelést kiviteli és üzleti szempontokból egyaránt jól ismerik. Mi nem tehetjük ki magunkat annak, hogy amikor az ipart és a kereskedelmet, hogy úgy mond-

jam, összerázzuk, akkor mindig a mezőgazdaság kerül háttérbe a másik rovására. Én ezt tovább tünni nem tudom. Éppen azért helyezkedtem arra az álláspontra, hogy ezt a kérdést én akarom a saját tárcám keretében lebonyolítani és nem akarom,

STERNBERG

KIR. UDV. HANGSZERGYÁR 60.
BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT

HEGEDŰK: Beszélőgépek:

Iskola .. P 8.— Erőshangu nagy lemezt játszó P 15.—
Zenekari P 16.— Koffergép .. P 40.—
Hangverseny 24.— Remekhangu 60.-, 80.—

HARMONIKÁK:

Kitünő hangu. .. P 4.— Kéthangsoros.. .. P 6.—
Rezgő hangu.. .. P 6.— Kétváltós .. .. P 12.—
Négyváltós.. .. P 20.—

hogy alárendelt szerepük legyen a mezőgazdasági terményeknek, mikor azok az egész kiviteli forgalomnak 85 százalékát teszik ki.

— Megnyugtatom a közgyűlést és megnyugtatom a gazdaságszakszemélyeket, hogy minden tekintetben a legnagyobb körültekintéssel fogok eljárni. Meg akarom szervezni a belső termelést, a minőség és márkázás kérdését, elsőrangú hirszolgálati hálózatot kívánok kiépíteni a termelés és a kivitel szempontjából és exportirodát akarok felállítani, amelyen keresztül lebonyolítódik a külföldi forgalom. Erős a reményem, hogy egy év leforgása alatt kivitelünk képe teljesen megváltozik. Nem akarom a kereskedelmet bántani, elég nehéz annak a helyzete a tőkeszegénység miatt, de sok tekintetben a kereskedők nehézsége és szervezatlensége okozza, hogy kereskedelmi mérlegünk ilyen passzív képet mutat. Már pedig nem az állam feladata, hogy exportüzleteket kössön. És az én minisztériumom nem arra van berendezve, hogy kiviteli üzleteket bonyolítson le. Én adminisztrálok és kormányzok, de ha minden megáll és nincs, aki vigye a dolgokat, akkor a kormány nem nézheti ölbe tett kézzel ezt a helyzetet és hozzá kell nyulni a kérdéshez. A külföldi piac megszerzése terén kizárólag szolid alapon lehet csak mozogni. Ezt tudomásul kell venni. Csak így tudunk pozíciót szerezni és megtartani.

Lelkes éljenzéssel fogadták a miniszter szavait, majd Somssich László gróf köszönte meg a miniszter beszédét és biztosította arról, hogy mindenkor számíthat az egész gazdaközönség támogatására.

Ezután Mutschenbacher Emil dr. igazgató bemutatta az igazgatóválasztmány jelentését az egyesület működéséről. Balogh Elemér köszönetet mondott Hadik János grófnak azért a munkásságért, melyet a magyar agrártársadalom érdekében kifejtett. Somssich László gróf megköszönte a bizalmat, amellyel a közgyűlés vele szemben viseltetik és azt hangoztatta, hogy minden erejével és tehetségével a gazdaságszakszemélyek érdekében dolgozik továbbra is. Végül Vitéz Árpád a kartellek megrendszabályozása érdekében terjesztett elő indítványt.

A Károlyi-emléklakoma.

A közgyűlés után a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének nagygyűlése zajlott le, ezután pedig a megjelentek a Szent Gellért-szálló márványtermében a Károlyi Sándor gróf emléklakomára jöttek össze. Az ebéden Mayer János földművelésügyi miniszter kezében a Károlyi-emlékserleggel ünnepi beszédet mondott.

A Magyar Földhitelintézet

Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

Sárosi leányok a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének tíz éves jubileumi ünnepén.

— Károlyi Sándor gróf — mondotta többek között a miniszter — épp úgy, mint gróf Széchenyi István az igazi, boldog Magyarország megépítését tűzte ki életcéljául. De míg Széchenyi István elsősorban külföldi és főúri összeköttetéseit használta fel, hogy a régi Magyarországból újat alkosson, addig Károlyi Sándor a kisemberek sorsának javítására keresett nemzetfenntartó eszméi megvalósításához munkatársakat és a széles néprétegeket igyekezett az építőmunka részeseivé tenni.

— Az ország különböző részein megtett útja az agrár-demokrácia felé terelte figyelmét. Panaszok cselédek és jobbagyosban szinylődő kisgazdák ezreivel találkozott és vállalkozott bajaik orvoslására. *Tízmillió forint az az összeg, amit Károlyi Sándor gróf jótékony célra fordított, anélkül, hogy nevére említés történt volna.* Ebben az időben Károlyi Sándor gróf egyik legelső és legkiválóbb munkatársa: Bernát István feltűnést keltő könyvében mutatott rá, hogy *Magyarországon évente 40—50 ezer kisbirtok kerül dobra.* A földindulás számba menő birtokváltozásokat a *hitel- és áruuzsora* idézte elő. S akkor állt oda Károlyi Sándor gróf, hogy a társadalmi szervezkedést vesse oda gátul ennek a nemzetpusztító veszedelemnek.

— Én is ifjú koromban álltam be Károlyi Sándor gróf munkatársai közé. Tanuságot tehetek arról, hogy *Károlyi Sándor szövetkezeti mozgalma felrázta és felébresztette a kisgazdák millióit.* Ma sem tudunk akarni többet az ország jövője érdekében, mint amennyit *Károlyi Sándor gróf három évtizeddel ezelőtt kívánt.* Károlyi Sándor emlékét felújítva, erősítsük meg nemzetünk életéhez való hitünket s az élethez való akaratunkat. Alkotásai hirdetik halhatatlanságát és milliók imája őrzi áldott emlékét; vajha sok követőre akadna!

Viharos lelkesedés és taps fogadta a miniszter magasan szárnyaló beszédét, mely után a megjelentek ünnepi hangulatban oszlottak széjjel.

Felavatták a Gabona- és Lisztkisérleti Állomást.

Mayer János földmívelésügyi miniszter november hó 12-én, szerdán délelőtti ünnepélyes keretek között adta át rendeltetésének a fővárosban létesített *Gabona- és Lisztkisérleti Állomást.* A felavatóünnepélyen megjelent Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszter, Téry Béla nyugalmazott közlekedési miniszter, Jakab Oszkár pénzügyminiszteri helyettes államtitkár, Székács Elemér, Koós Mihály, az Országos Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Bessenyei Ferenc, a Vidéki Malomiparosok Országos Egyesülete igazgatója, valamint a gazdatársadalom, a malom- és sütőipari érdekeltségek számos képviselője.

Simond Elek műegyetemi tanár, az Országos Kémiai Intézet igazgatója, üdvözölte a megjelenteket, majd Mayer János földmívelésügyi miniszter tartotta meg felavató beszédét.

— A magyar liszt legközvetlenebb fogyasztópiacain is verseny indult meg — mondotta a miniszter — s ez mind élesebbé válik azóta, amióta minden állam, különösen pedig Amerika

minden eszközzel támogatja liszt-exportját. Ebben a versenyben nekünk nem szabad visszamaradni, mivel hazánk termeli a legkitünőbb búzát és malmai technikailag kitűnően vannak be rendezve az őrlésre. *Versenyképességünk fenntartása, sőt fokozása lesz az új intézet hivatása,* amely kísérleti malmában és kísérleti sütődéjében szerzett tapasztalataival eldönti azt is, hogy mennyiben honosíthatjuk meg a külföldön bevált egyes eljárásokat, amelyeket állítólag ott a lisztek vizmentesítésére sikerrel alkalmaztak. Különleges rendeltetés vár még az állomásra *a magyar malomtechnikusoknak és malomvegyészeknek szakszerű kiképzésében.* Legfontosabb és legsürgősebb feladata az *új magyar buzaminőségi térkép* megszerkesztése, hogy tudjuk, hogy az ország mely részén milyen buzafajtát kell termelni. Abban a reményben, hogy az új intézet hazánk termelési és közgazdasági viszonyainak fejlődéséhez nagyban hozzá fog járulni, a Gabona- és Lisztkisérleti Állomást ezennel átadom rendeltetésének.

Ezután Hankóczy Jenő, a Lisztkisérleti Állomás igazgatója ismertette az állomás feladatait, majd Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszter, Koós Mihály, Székács Elemér, Bessenyei Ferenc Degen Árpád, Vajna Ede és Bittner János üdvözölte az új intézetet.

Végül Mayer János földmívelésügyi miniszter megköszönte a különböző egyesületek képviselőinek üdvözlő szavait, majd kijelentette, hogy meg kell szünnie azoknak a vitáknak is, amelyek akárhányszor érdek szerint minősítették a magyar búzát, mert a magyar buza és a külföldi buza értékének megállapítására ez az új intézet lesz hivatott, amely vizsgálatainak eredményét teljesen tudományos módszerekkel éri el. Reméli, hogy a mezőgazdaság, a malom, a sütőipar és a térszitaipar az intézet működését a legnagyobb harmóniában támogatja, hogy *az áldott magyar földön a drága veritékkel termelt nemzeti kincsünk megkapja itthon és a világpiacon méltó elismerését.*

Rothermere lord üzenete.

November 18-án országsszerte revíziós gyűléseket tartottak, melyekről üdvözlő táviratokat küldtek Rothermere lordnak. A magyarok nagy barátja válaszában többek között a következőket írja:

— Több mint kétezer üdvözlő iratot kaptam az utóbbi időben, amelyekben magyar városok, községek, magán- és nyilvános intézmények juttatták kifejezésre azt a hálát, amelyet, úgy látszik, az egész magyar nemzet érez irántam, mert azon igyekeztem, hogy visszanyerje a nap alatt az őt megillető helyet. Lehetetlenség számomra, hogy minden ilyen üdvözlő iratra külön-külön válaszoljak. Ezért a magyar sajtóhoz folyamodom, *juttassa el a nemzethez mély hálám és köszönetem kifejezését ragaszkodásuk és hálájuk emez újabb megnyilatkozásáért.* Az utóbbi *tízennyolc hónap alatt Magyarország ügye roppant nagyot haladt.* Egynémely kritikus azt állithatja, hogy Magyarország még mindig a trianoni határok között fekszik és hogy a remélt csoda nem következett be. Ez rövidlátó felfogás. A november 18-iki tüntetések és a hozzám elküldött határozatok kétségen felül bizonyítják, *hogy a magyar nép el van szánva a további küzdelemre és ha szükség van rá, kész atyái módjára életét is kockára tenni mindaddig, amíg a teljes győzelem biztosítva nincs.* A magyar kormány előtt még sok nehézség áll és a nemzetnek még egy kis ideig türelemmel kell lennie. Hinnie kell vezetőiben és biznia kell abban, hogy a szilárd kormány, amelyet egy lojális és elszánt nép egy szívvvel, egy lélekkel támogat, *kivívja azt a győzelmet, amely nemcsak Magyarországot érdekében való, hanem a világ béke érdekében is.*

Gyűjtsünk előfizetőket a „Vasárnap” számára.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház december hó 11-én, kedden tartott ülésén folytatta a házszabálymódosítás tárgyalását. Szabó Sándor (egységespárti) felhívta a figyelmet arra, hogy már évekkel ezelőtt keresztül akarták vinni a házszabályok módosítását és azóta ennek szükségessége mindig nagyobb és nagyobb lett.

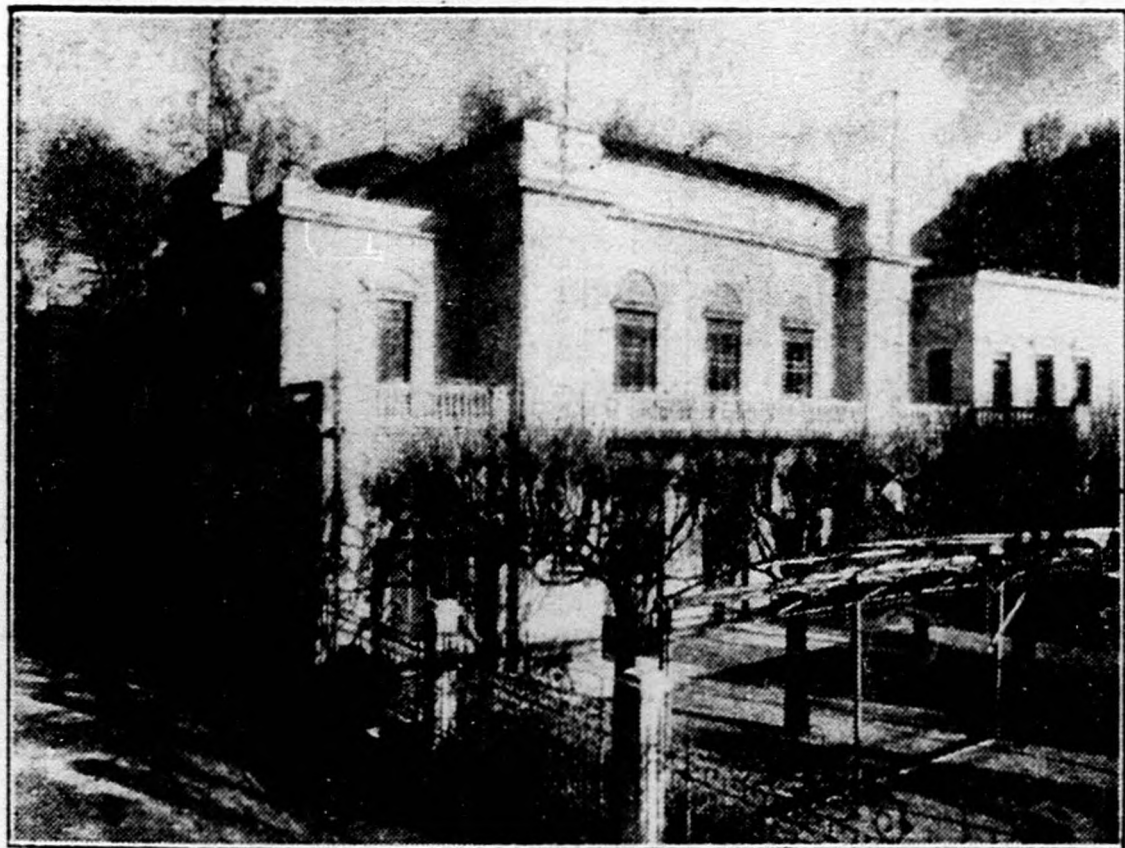
Az interpellációk során Sándor Pál szövegét Mayer János földmivelésügyi miniszternek az OMGE közgyűlésén elmondott beszédét, melyet lapunk más helyén közlünk. A miniszter ebben a beszédben többek közt azt a megállapítást tette, hogy nagyrészt a magyar kereskedelem tájékozatlansága, szervezetlensége és nehézkessége okozza az értékesítés sikertelenségét. Sándor Pál a miniszter kijelentéseit a kereskedőkre nézve sérelmesnek találta. Mayer János nyomban válaszolt az interpellációra és a következőket mondotta:

— Semmiféle sértő és támadó éle nem volt beszédemnek a kereskedelem ellen. Mint felelős miniszter tudatában vagyok kijelentésem súlyának és ha érdeklődnek, melyek azok az indokok, amelyek ezekre a kijelentésekre késztettek, hivatalomban szívesen állok rendelkezésre.

A miniszter ezután kijelentette, hogy mint eddig is, most is a szabad kereskedelem hívének vallja magát és rámutatott arra, hogy az óriási külföldi verseny miatt csak azokat a piacokat tudjuk megtartani, ahol szolid kereskedőknek sikerült megvetni lábukat. Megállapítja azonban, hogy vannak kereskedők, akiket figyelmeztetni kell a szoliditásra.

A december hó 12-iki, szerdai ülésen Lukács György (egységespárti) helyeselte a házszabályok módosítását, Nagy Emil (kisebbségi) ugyancsak a módosítás mellett foglalt állást, Östör József (egységespárti) elkerülhetetlenül szükségesnek mondotta a javaslat tető alá juttatását.

Az interpellálók közül Neubauer Ferenc (egységespárti) a földhözjutottak érdekében interpellált a pénzügyminiszterhez, mert ezek csak évek múltán tudhatták meg, mennyit kell fizetniük a kapott földekért és most nem tudják a felgyűlt összegeket egyszerre megfizetni. Wekerle Sándor pénzügyminiszter válaszában kijelentette, hogy a földreformmal kapcsolatos kérdéseket egységesen óhajtja rendezni a kormány, amely nem tartja indokoltnak, hogy a földhözjutottaktól illettéket szedjen és közli,

A luganói színház,

melyben üléseit tartotta a Népszövetség Tanácsa.

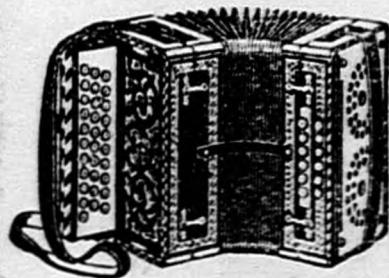
POMPÁS HANGSZEREK

Közvetlenül Európa legnagyobb szétküldésétől.

Tájékoztató árak:

Hegedűk . . . már P 7.90-től
Harmonikák . . . már P 7.80-tól
Citerák . . . már P 11.80-tól
Klarinétok . . . már P 14.95-től
Mandolinok . . . már P 15.20-tól
Gramofónok . . . már P 29.50-től

60 oldalas új diszfőárjegyzékünk ingyen!

MEINEL és HEROLD

HANGSZER-,
BESZÉLGÉP- ÉS HARMONIKAGYÁR

Budapest, IX/462. Üllői-ut 19. sz.

hogy akik azt már kifizették, azt azoknak visszatéríti. A hátralékokra hosszú ideig tartó, enyhe feltételeket állapít meg a kormány.

Egy — a mezőgazdasági munkások öregségi és rokkantsági biztosítására vonatkozó — interpellációra Mayer János földmivelésügyi miniszter kijelentette, hogy a mezőgazdasági munkásság szociális biztosításának kérdését három részre kell osztani: a baleset, a betegség, továbbá az öregség, rokkantság és árvaság esetére szóló biztosítási esetekre. A baleset elleni biztosítás ügyében benyújtandó törvényjavaslat adatgyűjtése már bevégeződött. Az öregség és rokkantság esetére szóló biztosítás adatgyűjtése folyamatban van. A Központi Statisztikai Hivatal eddig hárommillióötvenezer kérdőívet küldött ki az ország különböző falvaiba és azok a nyomtatványok, melyek az adatgyűjtés céljait szolgálják, több, mint három és fél vagont tettek ki. A Statisztikai Hivatal ennek a kérdésnek szociális jelentőségét teljesen átértékelte és éjet nappallá téve dolgozik a már beérkezett anyag feldolgozásán. Eddig 1,880.000 kérdőív érkezett vissza, csupán 270 község van még, melyet az adatok pótlására kellett utasítani. Az adatgyűjtés összeállításával a Statisztikai Hivatal februárban elkészül, azután nyomban a matematikusok munkája következik, akik a beérkezett adatokból kiszámítják a biztosítás módozatait. A javaslatot a jövő naptári évben benyújtja és valószínűleg már a jövő évben le is tárgyalatja a Házzal.

A december hó 13-iki, csütörtöki ülésen Gaal Gaszton (kisebbségi) a házszabálymódosítás ellen szólalt fel, Vojnits Miklós báró (egységespárti) elfogadta a javaslatot, Kenéz Béla (egységespárti) pedig nagy beszédben indokolta meg a javaslat szükségességét és meggyőző erővel igazolta, hogy a körülöttünk levő államok az annyit emlegetett „demokrácia“ nevében követik el legszörnyűbb erőszakosságukat magyar testvéreinkkel szemben.

A december hó 14-iki, pénteki ülésen Jánossy Gábor és Csák Károly (egységespárti) szólaltak fel a javaslat mellett, majd véget is ért a javaslat általános vitája.

Az Egységespárt értekezlete.

A Keresztény Kisgazda-, Földmives- és Polgári Párt mult heti értekezletén Pekár Gyula határozati javaslatot tejesztett az értekezlet elé. A javaslat így hangzik:

„Mondja ki a párt, hogy II. Rákóczi Ferenc nagyszabásu emlékszobrának megalkotása céljából országos bizottságot szervez és indítványozza, hogy annak elnökekül Magyarország miniszterelnöke, Bethlen István gróf kéressék fel.“

A párt az indítványt elfogadta.

Szabó Sándor terjesztette ezután elő az OMGE átiratát Rubinek Gyula siremlékének felállításáról s javasolta, hogy a párt tagjai legközelebbi illetményükből tíz

Diszebéd a makói hitelszövetkezeti értekezlet résztvevőinek tiszteletére.

A fal melletti sorban, középen: Bernát István, a Nemzeti Bank alelnöke; Schandl Károly dr., az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatója.

pengővel járuljanak fejenként az emlékmű felállításának költségeihez. Bejelentette, hogy azok részéről, akik benső indító okokból további áldozatot kívánnak hozni, ívet fektet fel a párt, amelyen ki-ki tetszése szerinti összegeket adományozhat. Az ívet Sokorópátkai Szabó István 100 pengő jegyzésével nyitotta meg. Az értekezlet az indítványt egyhangulag elfogadta.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

A Népszövetség tanácskozása Luganóban.

A népszövetségi tanács ezuttal az enyhe éghajlatu Luganóban tartotta decemberi ülészakát, arra való tekintettel, hogy az angol és német külügyminiszterek mostanában épültek fel betegségükből. A tanácskozáson Bethlen István gróf miniszterelnök, Hevesy Pál és Gajzágó László meghatalmazott miniszter képviselték Magyarországot. Az ülés napirendjén azonban csak egy magyar vonatkozású ügy, a Boldvavölgyi helyi érdekű vasút dolga szerepelt. Bethlen István gróf miniszterelnök módot keresett arra, hogy tárgyalásokat folytasson Grandi olasz államtitkárral, Chamberlain angol külügyminiszterrel, Stresemann német, Briand francia és Zaleski lengyel külügyminiszterrel. A miniszterelnök csupán néhány napot töltött Luganóban, majd Bécsben meglátogatta Seipel szövetségi kancellárt. A megbeszélés az Ausztriát és Magyarországot közösen érintő valamennyi politikai kérdésre kiterjedt.

Bethlen István gróf miniszterelnök Seipel dr. szövetségi kancellárral folytatott tanácskozása után a következőket jelentette ki:

— Luganóban alkalmam volt az európai politika vezető államférfiaival megbeszéléseket folytatni. Sajnálatomra Seipel dr. szövetségi kancellár urat nem találtam ott és azért hazatérőben félbeszakítottam utamat, hogy látogatást tegyek a szomszéd ország kormányfőjénél, akit már hosszabb ideje nem volt szerencsém láthatni. Megbeszélésünkön nagy meglepéssel állapíthattam meg, hogy országaink között továbbra is őszinte barátság áll fenn és közös óhajunk, hogy ezt a viszonyt az igazi barátság szellemében tovább apoljuk.

A miniszterelnök december hó 16-án érkezett vissza Budapestre.

Szép sikert aratott a magyar párt a román választásokon.

A most lezajlott román képviseléválasztások végleges eredménye döntő győzelmet hozott Maniu miniszterelnök pártjának, a nemzeti földmivespártnak. A párt 349, a magyar párt 15, a liberális párt 13, Averescu Jorgablock 5, Lupu-párt 5 mandátumot szerzett. A magyar párt tizenöt mandátumhoz jutott, győzelve azonban így is nagyon jelentős az eddigi helyzet után, amikor mindössze néhány képviselője volt, most pedig Maniu kormánypártja után a legnagyobb parlamenti pártja lett az oláh parlamentnek és még az uralmon volt liberális pártot is megelőzi, miután Bratianuéknak csak tizenhárom mandátum jutott. Azt, hogy a magyarság nem jutott be még nagyobb számban a parlamentbe, annak lehet tulajdonítani, hogy Bratianuék uralma alatt ezrével hagyták ki a magyar szavazókat a választói névjegyzékből, amelyek a mostani választás alapjául szolgáltak.

Az angol király állapota változatlanul súlyos.

Az angol király állapota továbbra is súlyos aggodalomra ad okot. A királyt az elmúlt héten megoperálták, tüdejéből eltávolították a tüdővízenyőt, egyik bordáját kivették, de a sikerült műtét ellenére sem javult az állapota. A walesi herceg megérkezett apja betegágyához. Az ország lakói mély részvétellel és nyugtalansággal kísérik a király állapotáról érkező híreket.

Bolivia és Paraguay háborút indított egymás ellen.

Bolivia és Paraguay délamerikai államok között háború tört ki. Paraguay-i csapatok ugyanis határsértést követtek el, mire mindkét állam mozgósított és már meg is kezdte a hadműveleteket. Bolivia csapatai elfoglaltak egy paraguay-i erődöt. Egyébként mindkét állam tagja a Népszövetségnek, de a Népszövetség táviratai és tiltakozásai hatástalanul maradtak.

Olaszország és Jugoszlávia nem ujtják meg a barátsági szerződést.

Olaszország és Jugoszlávia barátsági szerződése jövő év január 27-én kerülne megújításra, de Olaszország nem ujtja meg ezt a szerződést és a szerbek részéről sem történik ilyen irányú lépés. Olaszország utjai nagyon eltérnek Jugoszlávia utjától — mondotta egy vezető olasz fasiszta államférfi — és ezért a barátsági szerződés megújításáról szó sem lehet.

A magyar agrárszeme diadalát csakis főke- erős hiteleszövetkezeti hálózat hozhatja meg.

A Csanád-Arad-Torontál — egyelőre — egyesített vármegyék gazdatársadalmának emlékezetes napja és ünnepe volt december hó 11-e, mert ezen a napon zajlott le a szövetkezeti üzletészjegyzések fokozása érdekében megindított vármegyei értekezlet és a makói *Gazdasági Egyesület* székházalapítási emléknappja is. Mind a két ünnepély elsősorban a gazdatársadalomnak volt ünnepe s mind a kettő azt az igazságot és megállapítást viselte vezérpajzsán, hogy *Magyarországon a szövetkezetektől várja a földmivelő nép az agrárszeme diadalát.*

A délelőtt 10 órakor a vármegyei házában megtartott értekezleten jelen voltak: *Purgly Emil*, az egyesített vármegyék főispánja, *Tarna Ivor* alispán, *Fáy József* Kecskemét város főispánja, *Nagel Henrik* földbirtokos, *Hervay István* nyug. alispán, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara részéről *Gesztyeli-Nagy László* gazd. főtanácsos, igazgató, *Vaja Béla* és *Radocsay László*. Megjelentek továbbá az OKH. képviselőiben *Schandl Károly* dr. alelnök-vezérigazgató, *Mikó Gábor* dr. ügyvezető-igazgató, *Wanke Gusztáv* az elnöki osztály főnöke, *Borsody Sándor* igazgató, *Both Dezső* dr. igazgatóhelyettes, *Enyedi Gyula* osztályfőnök és *Horváth János* ellenőr. Résztvettek továbbá az értekezleten: *Kelemen András* r. kath. esperes, *Mátyás Béla* r. kath. plébános, *Nagy Gyula* főszolgabíró, *Raskó Sándor* róm. kath. főesperes, *Merényi Elemér* gazd. felügyelő, *Jeziarszky Mihály* vm. gazd. felügyelőség vezetője, *Balku Dénes* főszolgabíró, *Vintze Sándor* dr. főszolgabíró, a vármegye községeinek főjegyzői és községi bírál, *Hegedüs Kálmán* vm. árv. elnök, *Pap József* az Iposz elnöke, *Bánffy József* dr. vm. főügyész, *Magyar László* dr. ünök, *Sebess Dénes* gimn. igazgató, *Kászonyi Richárd* főszolgabíró, vitéz *Galamb Sándor*, dr. *Tóth Arisztid* gazd. egy. titkár, *Demkó Pál* dr. kir. közjegyző, *Szójka Kálmán* felsőházi tag, *Nicsovics György* földbirtokos, *Husztik Lajos* földbirtokos, *Petrán György* dr. rendőrtanácsos, *Nikelszky Jenő* dr. Makó város polgármestere, *Gorcsa Péter* főjegyző, *Szmolenszky László* dr. tb. főszolgabíró, *Ring Béla* főispáni titkár, *Wittmann Ferenc* földbirtokos, *Rónay Tibor* földbirtokos, *Ráth József* földbirtokos, *Breuer Gusztáv* földbirtokos és *Szirbik Sándor* ref. lelkész.

Nagel Henrik földbirtokos emelkedett hangú elnöki megnyitójában vázolta a propaganda-akció céljait és kijelölte azt az utat, amelyen a szövetkezeteknek és gazdatársadalomnak haladnia kell. Rámutatott arra, hogy a súlyos válsággal küzdő magyar társadalom ma fokozottabb mértékben van a hiteleszövetkezetek közérdekű munkájára utalva és így a szövetkezeti propaganda hivatott a hitelinség és agrártermelés jövedelme-

zősége elé tornyosuló akadályokat elhárítani. Hangsúlyozta, hogy a szövetkezeti élet ujjászületését éli és hogy e mozgalomnak nemcsak az a biztosítéka, hogy *Schandl Károly* áll a szövetkezeti vezérkar élén, hanem az az út és mód, amellyel közvetlenül összeköttetést és kapcsolatot keres a gazdatársadalommal.

Az elnök nagy tetszéssel fogadott bevezetője után általános figyelem közepette *Schandl Károly* dr. állott fel szólásra és tartotta meg figyelemreméltó előadását a mozgalom szükségességéről. Részletesen fejtegette a magyar gazdatársadalom szervezkedésének és egy frontba tömörülésének szükségességét, melyet a szövetkezeti tőkék fokozása révén érhetünk el. Kitért a szövetkezeti propagandamozgalom társadalmi vonatkozásaira és hangsúlyozta a mozgalomnak azt a kétségtelenül bekövetkezendő eredményét, amely a társadalmi osztályok megbillentett egyensúlyának helyreállításában nyilatkozik majd meg. Rámutatott arra, hogy a népek gazdasági versenyéből támadó gazdasági válság alapokát, a mezőgazdasági hitelkérdést meg kell szervezni. Hangsúlyozta, hogy ha a mezőgazdaságot segítjük, akkor azzal a magyar ipart és magyar kereskedelmet is segítjük.

— *Nem osztályérdeket szitunk,* — mondotta — *hanem az összes termelési és fogyasztási érdekeket akarjuk a társadalmi együttérzés alapjára helyezni, s hogy ez lehetséges legyen, szükségesnek találjuk, hogy a szövetkezeti önszegély alapjára helyezkedjünk.*

Nagy tetszésnyilvánítás közben állapította meg, hogy az OKH. és vele együtt az egész hiteleszövetkezeti hálózat a társadalmi béke, szeretet és együttérzés szilárd és biztos alapjaira épített monumentális épület, amelyen a falu és a magyar mezőgazdaság szervezett társadalmi felépülhet. Az Országos Központi Hiteleszövetkezet tőkeszaporító mozgalma nem anyagi ügy, hanem nagy erkölcsi és nemzeti célokat szolgál. Ide természetesen *Széchenyi István* hite és *Károlyi Sándor* gróf akaratereje szükséges, mert bizonyos, az országot nem a lemondók, hanem a bizakodók és erőshittiek fogják újraépíteni.

Ezután *Purgly Emil*, az egyesített vármegyék főispánja, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara elnöke, mondott nagy beszédet, melyben a mezőgazdaság legsúlyosabb kérdésével, a hitelkérdéssel foglalkozott. Most *Tarna Ivor* alispán, majd *Fáy József* kecskeméti főispán, *Urbán Péter* és *Petrovics György* országgyűlési képviselők szólaltak fel, majd általános lelkesedés közepette *S. Bálint* György felsőházi tag tett fogadalmat a három vármegye gazdatársadalmi nevében a szövetkezeti gondolat és eszme mellett kitarásra és az értekezlet egyhangú helyeslése közben kérte *Schandl Károlyt* arra, hogy

A makói gazdák feleségei és leányai, akik vendégül látták az Országos Központi Hiteleszövetkezet értekezlete alkalmából a szövetkezeti élet uttörőit.

Csanád-Arad-Torontál — egyelőre — egyesített vármegyék közönségének üdvözlését tolmácsolja a Kormányzó ur Ófőmél-tóságánál azzal, hogy a magyar szövetkezeti gondolatot a leg-felsőbb helyről is támogatásban részesítse.

Pap József, az Ipartestületek Szövetségének elnöke, azt hangsúlyozta, hogy a gazdatársadalomnak és az iparosságnak vállvetett munkával kell a szövetkezeti gondolat kimélyítése érdekében együtt küzdeniük. Végül Kertész Ferenc határozati javaslatot terjesztett elő, melyben felhívta az értekezletet, hogy a megye kis-, közép- és nagybirtokosait buzdítsák szövetkezeti üzlettrészejegyzések és betétek elhelyezésére. A határozati javaslatot az értekezlet egyhanguan elfogadta.

A nagyszerű értekezlet után a közel hat-hétszáz főnyi gazdaközönség Bernát Istvánt, a Nemzeti Bank alelnökét, a szövetkezeti gondolat régi harcosát üdvözlölte abból az alkalomból, hogy a Gazdaotthon emléktáblaleleplező ünnepélyén megjelent. Petrovics György üdvözlő beszéde után Bernát István meghatottan mondott köszönetet és utalt arra, hogy negyven évi munkássága után örömmel látja, hogy Károlyi Sándor gróf eszméinek lobogóját egy lelkes, fiatal, tetterőtől duzzadó gárda viszi ismét diadalra.

Ezután lehullott a lepel a gazdaház belső csarnokát díszítő márványemléktábláról, amelybe a következő felírás van vésvé:

„Munkásságukban lelkesen támogatták őket a 958 tagot számláló egyesület tagjai, bizrán Isten segítségével és rendületlen hittel Magyarország feltámadásában.

Ennek az emléktáblának emlékét egyesületünk 1928. május 17-én tartott rendes közgyűlésén határozta el, remélve azt, hogy jövőben gazdatársaink, szeretett hazánk és a mezőgazdaság javára még hatékonyabban követik elődeik nemes példáját, amíhez mindannyian Isten áldását kérjük! Makó, 1928. október havában. A Makói Gazdasági Egyesület. H. Szabó Imre titkár, Görbe Sámuel, Szemes János, Nagy István (Deák Ferenc-u. 42.) Szilágyi Sámuel, Nagy Ernő, Dr. Kovács Károly, Erdei Imre, S. Bálint Sándor, Görbe Imre, Nagy Imre György, S. Bálint György, gazd. elnök, felsőházi tag, B. Nagy Ferenc alelnök, Főríz László jegyző, vitéz dr. Galamb Sándor, Nagy Imre István, Breuer Gusztáv, Molnár János, Szirbik Antal, Gera Sámuel, Kovács István, Nagy István (Deák Ferenc-u. 30.) Kovács Antal, Köteles Sándor, id. Diós Sándor (Uri-u. 1.)

Az ünnepély után több száz teritékes diszebéd volt a gazdaház nagyon szép dísztermében, amelyen a makói előkelő gazdák lányai vállalták a háziasszonyi tisztséget.

Délután fél 5 órakor a makói Korona-Szálló dísztermében Purgly főispánt, Fáy Józsefet, Kecskemét város főispánját, háziipari csoportjának méreteiben is impozáns kézimunkakiállítását. A résztvevők között láttuk: Purgly Emilné, Purgly Mária, dr. Petrán Györgyné, dr. Buday Gézané, özv. Sukovics Ödönné, Ring Béláné, özv. Páll Istvánné, özv. Molnár Ivánné, dr. Bálint Istvánné, Wisinger Maci urhölgyeket, valamint Purgly főispánt, Fáy Józsefet, Kecskemét város főispánját, Tarnay Ivor alispánt, dr. Nikelszky Jenő polgármestert, dr. Petrán György rendőrtanácsost, dr. Schandl Károlyt, dr. Mikó Gábort és Wanke Gusztávot. Dr. Nikelszky Jenő, Makó város polgármestere, a háziipar makói eredményeire rámutatva megnyitotta a kiállítást, mely a háziipar legértékesebb kézimunkáiból áll.

MEZŐGAZDASÁG

Az Alföld fásításáról.

Irta: Fodor Vince.

A trianoni béke erdeink 85 százalékát a hazánkat körülvevő ellenséges népeknek juttatta. A megmaradt terület lakossága épület-, tüzi- és faszükségletének fedezésével éppen a környező ellenséges népek anyagi boldogulását segíti elő, nem kis mértékben saját anyagi jólétének rovására. Hogy ezen áldatlan helyzetet némileg javítsa, alkotta meg a kormány az 1923. évben az Alföld fásítását célzó és elősegítő törvényt, melyben elrendeli bizonyos területek fásítását. Hogy az 1923. évi XXIX. t.-c.-ben lefektetett célok eléressenek, egyik főfontosságú eszköz a propaganda, melynek keretében, az érdekeltek előtt első-

sorban feltárandók azok az előnyök, mik a fásítással járnak.

A Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara vezetőse az Alföld lakosságának érdekében, nagyon helyesen, nemcsak a szorosán vett mezőgazdasági téren fejt ki eredményes és jól gyümölcsöző propagandatevékenységet, hanem felismerve a fásítás óriási fontosságát, ezen a téren is dicséretreméltó és eredményes munkát végez.

Ha az ember beutazza Alföldünket, különösen azokat a helyeket, hol a tanyarendszer van kifejlődve, csodálkozva látja, hogy a tanyák sokhelyütt teljesen fátlanok. A szem is elfárad, míg végre valahol a messze távolban felfedez egy-egy magányosan álló nyár- vagy akácfát. Persze, mert a gazduramék úgy okoskodnak, hogy az elültetett fa csak 20—30 év múlva bekövetkező levágásakor hoz némi hasznot. Pedig ez nem úgy van.

Gyakran megtörténik, hogy a szarufa elkorhad, küszöbfa elkopik; kerítésoszlop kidől, milyen jó lenne ilyenkor a mesgyére kimenni, kiszemelni az arra alkalmas fát és kivágni. Ilyen persze nincs. Gazduram befog a kocsiba, bekocsizik a városba, elveszít ő és lovai a nehéz és sürgős munkaidőben legjobb esetben egy félnapot és fizet nehéz pengőket a városban a fakereskedőnek.

Nem nagy bosszuság-e az, mikor a tavaszi sürgős munka idején a kapa vagy az ásónyél eltörik és nincs honnan pótolni? Az idő, mit így elveszít a munkás, mert szerszám nélkül nem tud dolgozni, no meg az idő, míg a gazda a távoli boltból beszerzi az eltörött szerszám nyelét, sokszorosan felülmúlja értékben magának az eltörött tárgynak az értékét is.

Igazán elszomorító dolog, mikor egy fehérre meszelt, tisztán tartott tanyaépület mellett, a nagyon is szükséges zöldséges és virágos kertecske kerítése kukoricaszárból, nádból, de legjobb esetben napraforgó-szárból van ugyanahogy készítve. Természetes dolog aztán, hogy ezeket a kerítéseket még a kakas is szétlöki, a malacnak meg azután egyáltalán nem képez akadályt, hogy a kertbe bejutva, ott mindent tönkretegyjen. Van aztán égzengés, vilámlás, az anyjuk szidja az apjukot, mért nem csinál rendes kerítést, az apjuk pedig elnadragolja a gyereket, mért nem vigyázott a malacokra. Egyedül csak az eladó lány nem szól senkinek, csak szemét törölgeti. Hogyne, mikor nem tud vasárnap virágot adni a szive választottjának.

Mindezeket a gyakori veszekedéseket, szívfájdalmakat milyen könnyen el lehetne kerülni egy kis fásítással. A rózsekerítés 4—5 esztendeig is eltart, azután pedig jó tűzrevaló. Mindezek egymagukban véve csekélységeknek látszanak, mégis a gazda életében rendkívül fontosak és nagyjelentőségűek.

Szükséges a fásítás a többtermelés miatt is.

Az alföldi tanyaépületeknek, mint ezt mindenki tudja, nélkülözhetetlen alkotórésze a bubos- vagy banya-kemence. Amint az idő hűvösre, illetőleg hidegre fordul, az egész család apraja-nagyja ölelgeti a bubost, mert meleget ad. Ha megnézzük, mi ég benne, elszomorodott szívvel látjuk, hogy szalma. Igen szalma, azaz, hogy nem is szalma, hanem a jövő évi termés harmada, esetleg fele. Ahány kocsi trágyát eltüzelnek, ugyanannyi mázsa rozst tüzelnek el. Sokkal olcsóbb tűzrevaló a fa, amit könnyüszerral nevelhet bárki, csak akarát kell hozzá.

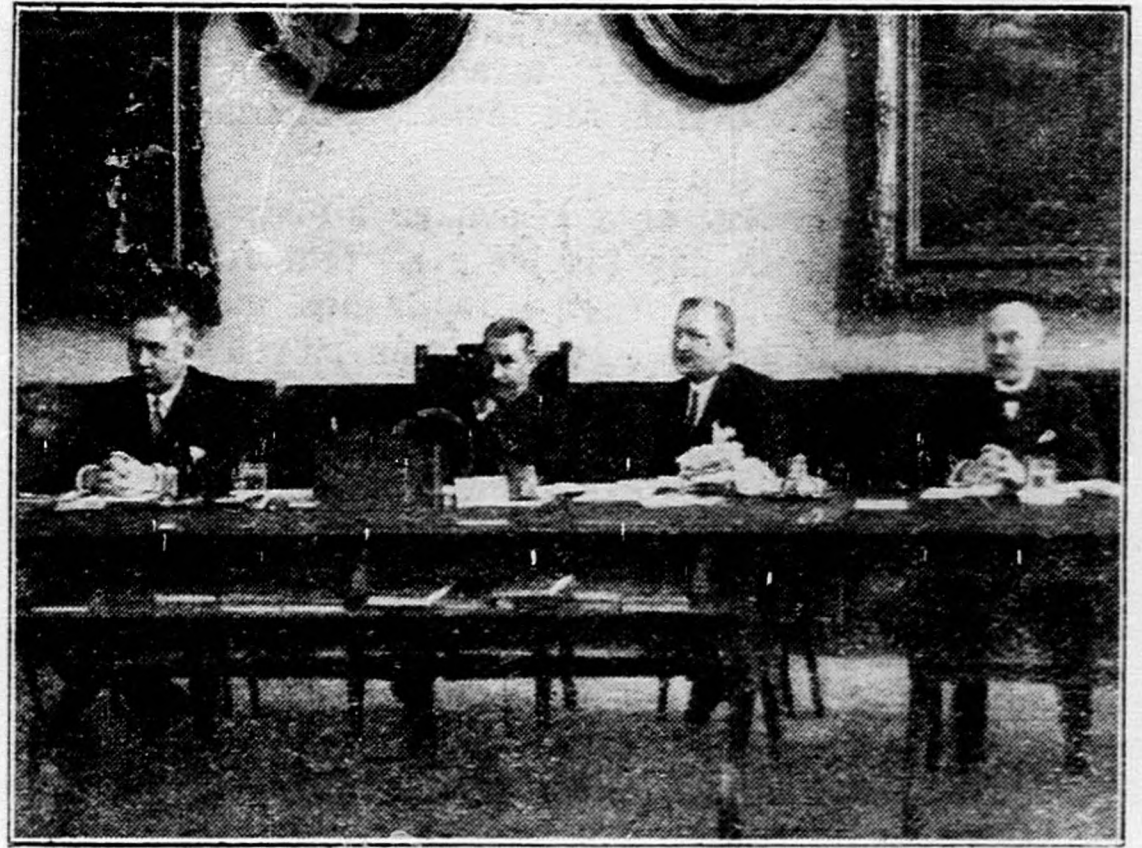
Kisgazdák! A legolcsóbb törlesztéses kölcsönt folyósítatjuk 35 évre. Bármikor visszafizethető. Kölcsönök már 60 dollártól kezdve kaphatók — csakis földbirtokra. Kötelezővénybélyeg, bekebelezési illeték a kölcsönt nem terheli. Félévi **utólagos** kamat és tőketörlesztés. Kimerítő tájékoztatót díjmentesen válaszbélyeg ellenében kívánatra küld a **Magyar Kisgazdák Kölcsönirodája,** Budapest, I., Alkotás-u. 34.

A tanyai gazdálkodó pihenő ideje a tél. Sokan a tél beálltával ugyszólván téli álmodat alusznak. Az állatok etetésén kívül egyéb foglalkozásuk nem igen van. Ezt a téli időt is nagyon szépen fel lehetne használni sok hasznos és a háztartásban és gazdálkodásban szükséges dolgok készítésére. Hogy többet ne említsek, pl. fűzfa-kosarak fonására, szerszámnyelek stb. készítésére. Csakhogy ehhez fűzfavessző, illetve fa kellene. Igen? Akkor telepítsünk fűzest. Alföldi tanyáink közül kevés olyan van, hol ne akadna alkalmas terület, minek jelenleg a gazda semmi hasznát sem veszi. Folytathatnám azon esetek felsorolását még sok oldalon keresztül, melyekben a fásítás közvetlen haszna felől győződhetnének meg alföldi gazdáink, ezt azonban mellőzve, nézzük hol — ha nem is közvetlenül, de kerülő uton — hajt anyagi hasznót a fásítás.

Forró nyári napon kint dolgozik a gazda a tanyájától negyed-félóra járásnyira. Az ebédet a háziasszony kiküldi vagy kiviszi. A munkában kifáradt szegény ember jól megérdemelt ebédjét a forrón tűző déli nap perzselő sugaraitól eltikkasztva, nem is tudja jó étvágyal elkölteni, de nem tud árnyékba huzódni, mert sehol egy fa vagy bokor, melynek árnyékában ebédjét elkölthetné és esetleg fejét felesége ölébe hajtva, negyedóracsát pihenhetne, hogy azután ujult erővel lásson neki a nehéz munkának.

Ugyanigy van sok alföldi gazda jószága is kitéve a nyári nap perzselő tűzének, mert az istálló kicsi lévén, nyáron nagyon meleg, kiköti a jószágot az udvarra és ott perzseli a nap, mert nincs a tanya udvarán fa, ami árnyékot adna. A közlegelők ligeteseken szintén befásítandók, hogy a legelőjószág a nap tüze, a vihar ellen védelmet találhasson ezekben a ligetekben.

Trianon óta szegény megcsönkített hazánk az európai államok sorában nagyon hátul van, ugyszólván minden tekintetben. Sajnos egy dologban vezetünk, a *tüdővész betegek számában*. Ezen szomorú dicsőség megszervezésében Alföldünknek van legnagyobb szerepe. A tüdővész ily nagyfokú elterjedését az egészségtelen lakások és az Alföld fátlansága következtében előidézett rendkívül poros levegő okozza. Az közismert tény, hogy a szegény tüdőbeteget erdős vidékre küldik az orvosok gyógyulni. A tüdőbetegek részére épített szanatóriumok és gyógyhelyek erdők között vannak. Ha tehát az erdő gyógyítólag hat az ilyen betegre, világos, hogy az erdők a betegség fellépését és elterjedését is megakadályozzák. Egyrészt mérséklék a szeleket, másrészt a levegőben uszó porszemeket, mik a tüdővész előidézői, leveleikkel felfogják és lekötik, nem engedik a levegőben uszva a tüdőnkbe jutni, másrészt pedig üdévé teszik a levegőt azáltal, hogy kivonják a levegőből az általunk odalélegzett és ráknézve ártalmas szén-savat, egyben pedig a nekünk fontos és nélkülözhetetlen oxigént lehelnek ki.

Kép az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányi üléséről.

Balról-jobbra: Székács Elemér m. kir. gazdasági főtanácsos, Somssich László gróf, elnök, Mutschenbacher Emil dr. igazgató, Fabricius Endre főtitkár.

Nemcsak az ember és állat egészségére van az erdőnek, ligeteknek és fasoroknak ilyen jótékony hatása, hanem a megművelt földre is.

A kukorica-, uborka-, dinnyeültetés hányszor elpusztul amiatt, hogy a nagy szélben a homokszemek, a szószoros értelemben, agyonverik. Gyengébb homoktalajjal bíró gazdák sokszor szomorúan tapasztalják azt, hogy az elvetett rozs a szomszéd földjén kelt ki, mert a szél odahordta. Azt nem állítom, hogy a szél teljesen megszűnik, mielőtt elegendő mértékben fásítottunk, az azonban biztos, hogy a szél ereje a fasorokkal, a fásítással meg lesz törve, a fasorok és ligetek a mögöttük levő mezőgazdaságilag művelt területeket erősen védik, a szelek rongáló és pusztító hatását erősen lemérséklék.

A fásítás megkezdése előtt legfontosabb teendő annak a megállapítása, hogy a talaj, amit be akarunk fásítani, milyen fanemnek felel meg legjobban. Vizenyős területre, vagy ahol a talajviz magasan áll, nem ültetünk szőlőt, gyenge homokba nem vetünk búzát. Így van ez a fákkal is. Mindent a maga helyére, akkor lesz eredmény. Ha eldöntöttük a kérdést, mit akarunk ültetni, következik a csemeték beszerzése. Az állam mindenkinek a legnagyobb készséggel bocsájt rendelkezésére olyan és annyi csemetét, amilyenre és aminőre szüksége van, ha nem is ingyen, de minden haszon nélkül csupán a kerülési költség megtérítése fejében.

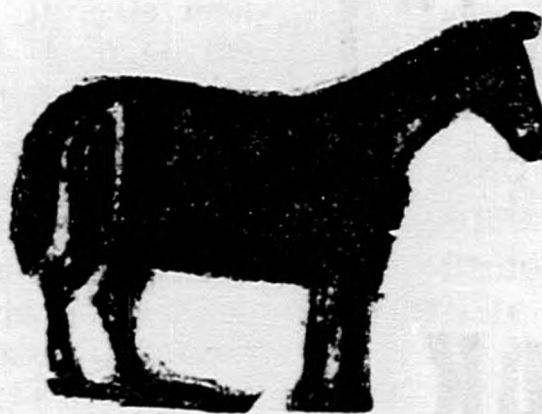
Lópokrócok!

Még a legolcsóbbért is jótállok!

Meg nem felelőért a pénzt visszaadom

- 1 pár gazdasági lópokróc 116x179 nagyságban, sima szürke, színes csikokkal - - P 16.50
- 1 pár ugyanaz, de 128x182 nagyságban - - - 20.50
- 1 pár kiváló vastag, sötétbarna alap, élénk diszes bordúrral, 118x175 nagyságban, a legnagyobb strapára alkalmas - - - - - 22.—
- 1 pár ugyanaz, de 128x185 nagyságban - - - 26.—
- 1 pár bolgár lótakaró 132x190 nagyságban, ujjnyi vastag, sötétszürke, szép kék csikokkal 37.50
- 1 pár legkiválóbb Montán (bánya) lótakaró szürke alapon kék bordúrral, 132x190 nagys. 46.50

Vidékre bérmentve utánvétellel küld, ha megrendeléskor e lapra hivatkozik

SZÖTS

VII., Rákóczi-ut 10.

(Sip-utca sarkán)

Cimre nagyon ügyelni!

Embereknek való meleg takarók.

Kitünő minőségű, puha, meleg zebratakaró 120x180 nagyságban darabja ... P 6.80

Kiváló finom teveször-takaró 130x180

nagyságban ... .. 25.—

140x193 nagyságban ... .. 30.—

Ugyanilyen színű utánzat, de szintén finom, puha és meleg 130x180 nagyságban ... .. 12.—

Vidékre bérmentve utánvétellel küld, ha megrendeléskor e lapra hivatkozik

Az ültetés ideje késő őszi, vagy kora tavasz, ősszel a nedvkeringés befejezte után, tavasszal pedig előtte. Ugyanez áll már a beültetett fák további gondozására vonatkozólag is.

Soraim befejezésül arra kérem az alföldi gazdaközöniséget, gondolkozzék egy kis ideig a fent felsoroltak fölött és sürgősen fogjon hozzá a fásításhoz, mert abból neki lesz a legtöbb haszna. Minden más művelésre nem alkalmas területet nagyon hasznossá tesz a fásítással, sőt a gyengén termő rossz homok, talajvizes, szikes terület befásítása sokkal nagyobb jövedelmet biztosít a gazdának.

Biró Zoltán szaktársam szerint:

„Neveljünk erdőt. Az megtöri a szelet, hoz esőt, harmatot, nyáron árnyékot, télen tüzelőt! A gyerekek árnyas játszóteret, a fáradt embernek hűvös pihenőt! Az egészségesnek munkát ad, a betegnek egészséget! A fájából kikerül a gyerekek a vessző, a férfinak a szerszám, az öregnek a bot; a pólyásnak a bölcső, fáradtnak a nyoszolya, a halottnak a koporsó!“ Mert hiszen a fa is olyan, ami egész életünkön át kell igazán a bölcsőtől a koporsóig. Ültessünk hát erdőt nemcsak azért, hogy magunknak használjunk, de hogy az unokáink is elmondhassák, mikor sok hasznát látják: Nagypám ültette, hogy az Isten áldja meg a halóporát is érte.“

Tudnivalók a burgonyáról. Alig van élelmiszer, melyről az embereknek oly eltérő véleménye volna, mint a burgonyáról, mely népünk főélelmiszere. Sokan azt állítják, hogy a burgonyában kevés tápanyag van, csak amolyan gyomortöltelék, mások szerint a burgonya fontos élelmiszer, hiszen 1¼-szer több tápértéke van, mint a tejnek. A három fő tápanyag: szénhidrát, zsir és fehérnye közül a burgonya főalkatrésze a szénhidrát, ellenben fehérnye kevés van benne, amennyiben csak 5% fehérnyét tartalmaz, tehát félannyit, mint hasonló mennyiségű tej. Zsir a burgonyában nincsen. Ebből látható, hogy pusztán a burgonyából az ember meg nem élhet, mert ha más élelmiszer híján csak erre szorulna, roppant mennyiséget kellene belőle fogyasztania, mert a fehérnye az emberi tápláléknak legalább 10%-át kell, hogy kitegye. Ezért a hiányzó fehérnyét hús-, hal-, tojás-, tejjel, vagy egyéb fehérnye tartalmú élelemmel kell pótolni. A burgonyában ellenben sok *vitamin* és *só* van, melyekre az emberi szervezetnek szintén szüksége van. Ezen alkatrészek közvetlenül a burgonya héja alatt található és ezért helytelenül cselekszünk, ha hámozva főzzük. A héjában főtt vagy sült burgonya kevés vajjal vagy zsirral fogyasztva tápláló, egészséges étel. A burgonya tehát becses élelmiszer, ha a belőle hiányzó fehérnyét tejjel, tojással, hússal pótoljuk. Ha a szétzuzott burgonya lisztes részét eltávolítjuk, egy rostos anyag marad vissza, melyből izletes étkek készíthetők cukorbeteg részére, akiknek szénhidrátot fogyasztani nem szabad. Ez a rostos anyag kövér embereknek is diétás élelmiszertül szolgál.

E heti ajándékfüzeteink.

E héten ismét két ajándékfüzetet küldünk előfizetőinknek és azoknak, akik lapunkat példányonként vásárolják. Az első füzetet **Mayer Károly dr. földművelésügyi államtitkár** írta:

Mezőgazdasági igazgatásunk szervezete

cimmal. A kitünő szerző, aki a földművelésügyi minisztérium legmagasabb rangú tisztviselője és évek sora óta ritka rátermettséggel végzi nehéz és felelősségteljes munkáját, előadásában megismerteti annak a nagy szervezetnek felépítését, mely hazánkban a mezőgazdaságnak és a vele kapcsolatos kérdéseknek ügyét intézi. Mondanunk sem kell, hogy a gazdának ezt a szervezetet pontos ismerniük kell.

A második füzet szerzője: **Gulyás Jenő**, m. kir. főerdőtanácsos, aki

Az Alföld fásítása

cimmal tartotta meg nagyértékű előadását. Az Alföld fásítása és általában maga a fásítás, egyik legnagyobb jelentőségű kérdés napjainknak. Erőteljes propagandatevékenység folyik ezen a téren országszerte, ennek a tevékenységnek egyik láncszeme **Gulyás Jenő** előadása. Kérjük olvasóinkat — különösen az alföldieket — ajándékozzák meg gondos figyelmükkel a kitünő könyvecskét.

A baromfitartás arany szabályai. Sokan állítják, hogy a baromfitenyésztéssel nem érdemes foglalkozni, mert sok bajt és költséget okoz. Ne higgyünk ilyen embereknek, mert a célszerűen, okosan üzött baromfitenyésztés igenis hasznothajtó és szép jövedelmet biztosít. A célszerű baromfitenyésztés feltételeit azonban ismerni kell. Tartsd be a baromfitenyésztés szabályait, s öröm és haszon származik belőle. *Ne tarts három évesnél idősebb tyukot*, az őszi vedlés előtt selejtezd ki a hároméveseket, vagy hizlalva add el, vagy házfogyasztásra használd. *Hogy tyukjaid korát ismerjed, használj lábgyűrűket.* Egyik évben a jobb lábára, következő évben a jércék bal lábára, harmadik évben gyűrű nélkül. Az öregeket pedig minden évben ki kell selejtezni. Már ez az egy rendszer évente több tojást biztosít. A kiselejtezt tyukokat korai keltetésű jércékkel pótoljad, így egyenlő arányban lesznek egy-, két-, hároméves tyukjaid és egész évben lesz tojás a háznál. Ne feledd, hogy a csak korán kelt, tehát február, március, április és májusi csibék kezdenek még ez évben tojni és csak ezekből válnak jó téli tojó tyukok. A későbbben költött csibéket 6—10 hetes korukban levágásra kell eladni, vagy kiselejtezni. További etetésük semmi hasznot nem hoz. Tojótyukokká sohasem válnak. *A kottlók korai ültetése a baromfitenyésztés legfontosabb feladata.* Ha kottló nincsen, pulykával vagy költő-központban keltessünk. Csakis jófajta és jó termelőképes tyukok után keltessünk. Gondold meg, hogy a tyuk a nagy és sok tojás jó tulajdonságát átörökíti. Azért csakis ilyen tyukokat és kakast használj költési célra. *Jófajta kakas hihetetlen mértékben javítja a baromfiállományt.* Csakis gondos tenyészkiválasztással érhetünk el jó eredményeket. Ha saját telepünkön jó kakast nem sikerült nevelnünk, hozassunk legalább háromévenként egy jó fiatal kakast egy megbízható tenyésztőtől. Mert a vérfelfrissítés a baromfitenyésztésnél fontos szerepet játszik.

Jegyzetek a takarmányhiány orvoslásához. A szénafélék pótlására — mint már írtuk — alkalmasak a tavaszi szalmák, továbbá különösen a hüvelyesek szalmái, a pelyvafélék, valamint a töréskor azonnal behordott, megtépett és esetleg cukorrépafejjel keverten elvermelt tengeriszár. A kevésbé izletes szalmafélek melással locsolva vagy pácolva etetendők fel, hogy az állatok szívesebben egyék és jobban emésszék őket. A táperő pótlására hivatott abrakfélek közül aránylag jelenleg legolcsóbb a rozs, a tejelő állatok és fiatal növendékek fehérjeszükségletének fedezésére pedig a szójaliszt. Egy zalamegyei gazda birtokán ezidén sincs takarmányhiány. Ő ugyanis lóherén és lucernán kívül természet takarmányrozsot, melyet korán tavasszal lekaszáltat és felelet. Tarlóját fogasonként megtrágyázva felszántatja és újból elveti. A korán lekerülő gabona után is, hogy minél több takarmánya legyen, szokott vetni tengeri, köles, másodosztályú rozs vagy buza keverékét. Ha e vetés némi esőt kap, kielégítő takarmányt nyújt.

Lapunk állandó mellékletét képező „Rádiós gazdasági előadások“

1928. évben megjelenő számaihoz a Földművelésügyi minisztérium megbízatása alapján csinos kivitelű, egész vászonkötésű

BEKÖTÉSI TÁBLÁK

készülnek. Ezek a bekötési táblák helyben átvéve 80 fillérért, postán, keresztkötéssel küldve, darabonként 1 pengőért már kaphatók a

„Pátria“ Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T. könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Az Omge tejgazdasági bizottságának ülése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tejgazdasági bizottsága az elmúlt héten a gazdahéttel kapcsolatban ülést tartott, amelyen Gerley Lajos, a budapesti Általános Központi Tejcsarnok vezérigazgatója azt hangoztatta, hogy össze kell fogni a tejtermelőknek, a tejiparosoknak és a tejkereskedőknek, hogy jó tejet szállíthassanak a közönségnek. Konkoly-Thege Sándor főtitkár tervet terjesztett elő, mellyel kapcsolatban nagy vita indult meg a fővárosi tejárusítás ügye körül.

A gazdahétre érkezett gazdák egyébként megtekintették a műegyetemi mezőgazdasági gépkísérleti állomást, azután pedig az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ kelenföldi telepét, ahol Düsing Miksa vezérigazgató fogadta a látogatókat. Az 1927-ben berendezett új tejgazdasági telep Középeurópa egyik legmodernebb tejgyűjtője és tejfeldolgozó telepe. A telep napi forgalma 50—60 ezer kilogramm tej, amely részben uradalmakból, részben pedig a vidéki tagszövetkezetekből érkezik Budapestre. Nagy tetszéssel találkozott a legújabb felállított, modern palackmosó-gép, valamint az üzem kvarelámpája, amellyel kísérleti célokra szolgáló tejet sugároznak be és végeznek az egyes kórházakban táplálási próbákat. A felesleges tejmenyiségből vaját és sajtot készít a szövetkezet és a közeljövőben állami márkával ellátott vajjal fog a központ a piacon megjelenni. Itt állítanak elő hortobágyi juhturót is, melyet gomolyából készítenek és a szövetkezet munkássága következtében az 1926-ban még tetemes összegre rugó juhturó-behozatal, ma már feleslegessé vált.

Az Omge állattenyésztési szakosztályának ülése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési és állategészségügyi szakosztálya gyűlést tartott, melyen Wellmann Oszkár főiskolai tanár vetített képekkel kísért előadást tartott Angolország állattenyésztéséről. Megállapította, hogy túlságosan sok nyers rostot és száraz anyagot nem szabad a bőven tejelő tehenekkel etetni, mert ez megterheli az emésztőszerveket és csökkenti a tejhozamot. A tejtermelés érdekében fontos dolog, hogy az előrehaladottan vemhes üszök és a szárazon álló tehenek kellőképpen elő legyenek készítve a tejelésre és hogy a bőven tejelő teheneket naponta ne kétszer, hanem háromszor fejjük. Anglia szarvasmarhatenyésztése újabb irányt változtatott, amelyben a husmarha tenyésztésével szemben a tejgazdaságnak mindinkább nagyobb és nagyobb jelentősége jut. Angliában a tejellenőrzés állami felügyelet alatt áll és 49 szövetségben 155.000 tehenet ellenőriznek.

A szántógéptulajdonosok a traktorok vámjának leszállítását kérik.

A Szántógéptulajdonosok Országos Szövetségének ezévi nagygyűlésen a szövetség határozati javaslatot fogadott el, amely szerint a szövetség a traktorok vámjának 15 aranykoronára való egységes leszállítását, a traktoralkatrészeknek a traktorokkal azonos vámtételekbe való sorozását, az olajhordók vámentes beengedését és az ásványolajtermékeknek a forgalmiadó alól való mentesítését kéri.

Cellulózét állítanak elő a kukoricaszárból.

Annakidején nagy feltűnést keltett az a magyar találmány, amely kukoricaszárból cellulózét állított elő. Az élelmes Amerika már üzembe is helyezte Denvilleben kukoricaszárból cellulózét készítő gyárat, amely nagyszerűen működik. A gyár naponta mintegy 70 tonna cellulózét állít elő, amely kiváló minőségét tekintve, nagy kelendőségnek örvend. A hírek szerint egy nagy magyar vállalat hasonló tervvel foglalkozik s a Dunántulon cellulóze-gyárat akar felállítani. Már több nagy uradalommal tárgyalt a vállalat és kukoricaszár szükségletének egy részét biztosította is.

Februárban tenyészbika-vásár lesz Vas megyében.

A Vas megyei Gazdasági Egyesület legutóbb tartott igazgatóválasztmányi ülésén megalakult a Vas megyei Méhészeti Egyesület, a baromfitenyésztők egyesülete pedig most van alakulóban. Az egyesület szokásos évi tenyészbikavásárát a jövő esztendőben már február elején megrendezik. A vármegyének azok a községei, amelyeknek állattenyésztése máris magas fokon áll, a jövő évben a budapesti tenyészállatvásáron díjazott apaállatot szereznek be.

Mindenféle hangszer, jól és olcsón,

mint ezt tizezernyi utánrendelés legjobban bizonyítja

Wolf és Társa, Klingenthal Sa. Nr. 994.

Nagy árjegyzék ingyen. Sok ezer köszönőlevél. 20.— pengőn felüli rendelések portómentesek. Gramofonlemez P. 220-tól.

Kétezerszáz katasztrális hold szikes terület megjavítása.

Az elmúlt héten jelent meg a földművelésügyi kormány újabb rendelete a szikjavítási akció folytatására vonatkozóan. A rendelet az állami segítséget kiterjeszti a háromszáz katasztrális holdnál nagyobb gazdasággal rendelkező birtokosokra és bérőkre is. Magyarországon egymillió katasztrális hold szikes terület van s az állami akció nyomán kétezerszáz katasztrális hold szikes területen kezdtek meg a javítási munkát. A földművelésügyi kormány újabb rendelete lehetővé teszi, hogy sokkal nagyobb területek javítását kezdjék meg. A szikjavítási akció segélyeiért a községi előljáróságoknál kell az igényléseket az ott rendelkezésre álló előírással nyomtatványok felhasználásával beadni.

Borértékesítő pince létesül Sopronban.

A kormánynak az a szándéka, hogy Sopronban borértékesítő pincét létesít a soproni és sopronkörnyéki szőlőgazdák súlyos helyzetének szanálása érdekében. A pince megvalósításához szükséges 250.000 pengőből az állam 150.000 pengőt adna segélyképpen, a város 30.000 pengőt vállalt magára és így a szőlőgazdáknak 70.000 pengőt kellene biztosítaniok részvények alakjában. Az előkészítő gyűlésen résztvevő vitéz Simon Elemér főispán, Thurner Mihály polgármester és Östör József a sopronkörnyéki kerület országgyűlési képviselője. A gyűlés a szükséges hozzájárulási összeg előteremtését elhatározta.

A karácsonyi ünnepek miatt lapunk legközelebbi — ezévi utolsó — számát nem lesz módunkban rendes időben postára tenni. Előfizetőink tehát jövő héten elkésve fogják megkapni lapunkat. A késésért jóelőre olvasóink szives és megértő elnézését kérjük.

A Hangya üdvözlő távirata Mayer János miniszterhez. A Hangya szövetkezetek Mayer János földművelésügyi miniszterhez a következő táviratot küldötték: „A Hangya-szövetkezetekben tömörült földművelőnép nagy meglepéssel fogadta az OMGE közgyűlésén elmondott beszédét s megállapítja, hogy Nagyméltóságod az agrár közvéleménynek ez alkalommal is bátor szószólója volt. Méltó reprezentánsa volt Nagyméltóságod a gazdatársadalomnak a parlamentben is, mikor a beszéde nyomán keletkezett alaptalan támadásokat a legerélyesebben visszautasította. Köszönetüket s üdvözlőiket talmácsolják a Hangya-szövetkezetek.”

Kolozsvár megszállásának tiz éves évfordulója. 1928. december 24-én lesz tiz éves évfordulója annak, hogy a rosszul felszerelt „győztes” oláh hadsereg első csapatai bevonultak Erdély fővárosába, Kolozsvárra. Erdély és az egész magyarság legszomorubb, igazán fekete karácsonya volt 1918 karácsonya. A csonka országban élő erdélyiek ez alkalommal december hó 25-én karácsony első napján d. e. 10 órakor a Vármegyeháza dísztermében (Városház-u. 7.) gyászünnepséget tartanak. Az ünnepséget az Erdélyi Férfiak Egyesületének kolozsvári csoportja rendezi. A gyászünnepségen bevezető beszédet Incze Antal dr. orvos mond, Radnóti István a Faluszövetség titkára az oláh megszállás szomorú történetéről tart krónikát. Az ünnepi beszédet pedig Kolozsváry Bálint, a kiüldözött kolozsvári egyetem volt professzora mondja. A program keretében ezenkívül kolozsvári művészek fognak szerepelni. A rendezőség csonka országbeli erdélyieket, különösen a kolozsváriakat az Erdély fővárosának tiz éve történt megszállása évfordulója alkalmával rendezendő gyászünnepélyre ez uton is meghívja.

Asthmát, tüdőcsucshurutot, rekedtséget stb. gyógyít: Asthma Gyógyintézet, Inhalatórium, Röntgen-Intézet, Budapest, Andrássy-ut 87. Telefon 123—82. Olcsó betegszobák.

Magyar Karácsony.

Ilyenkor, csendes karácsonyi estén különös érzés éjt hatalmába. Mintha valaminek a hiányát érezném, mintha lelkembe ürességet éreznék, mintha sejteném, hogy valami csodának kell történnie... mintha várnék valamire, mintha várnék valakit. Igen. Várok... Várok egy csodás reggelt, egy csodás reggelen csodás ébredést. Várok valamit... Várok egy világot meggyőző isteni igazságot. Várok valakit... Várom a szentséges Messiást, aki újból megváltja ezt a bűnökben vergődő világot. S várok olyan isteni csodát, ami felemeli ezt a porba sújtott magyar nemzetet. S várok egy angyali szót, amely így hangzik: „Békesség nektek“. Várom mindent, mert tudom, hogy el fognak jönni, mert szüksége van mánderre a világnak és az én magyar hazámnak. Elszorul a szívem, ha széttagolt, leigázott magyar hazámra gondolok. Mennyi hadiárvát, mennyi könnytől ázott arcot talál itt a karácsony! Mennyi jajszó, mennyi sóhaj, mennyi kérés hagyja el naponta az igazságtalanul igába vert magyarok ajkát. Mennyi koldus, mennyi éhező várja a karácsonyt s reméli, hogy ha tovább nem is, talán azon az egy napon felszáradnak könnyei, talán elfelejti, hogy koldus, elfelejti, hogy éhezik... Minden magyar várja a karácsonyt, folyton reménykedve, talán most ragyog fel az igazság napja? Talán lehull a bilincs elsenyvedt kezükről? Várjuk a magyar karácsonyt, mert el kell jönnie, meg fog születni a mi Messiásunk, hogy megvigasztalja a csüggedő sziveket, hogy letörölje az árvák könnyeit s hogy erőt adjon a még előttünk álló nehéz harcra.

POLGÁR LAJOS (Magyargencs.)

Tízéves fennállását ünnepelte a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége. A fővárosi Vigadó termeiben előkelő és nagyszámu közönség jelenlétében ünnepelte fennállásának tízéves évfordulóját a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége. Tormay Cecil, a szövetség örökös országos elnöke mondott nagyszabású ünnepi beszédet, amelyben megemlékezett arról, hogy a tíz év folyamán a nemzeti életből hogyan vette ki részét a szövetség. A beszéd után Vértessy Sándor, a kabinetiroda főnöke, aki a kormányzó képviselőjében volt jelen, üdvözölte a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségét és Tormay Cecilnek a közélet terén szerzett kiváló érdemeiért átnyújtotta a kormányzó teljes elismerését jelentő diszjelvényt.

Festőművész akar lenni egy zalaszentmihályi kondás. A magyar föld kimerítethetetlenül termi a tehetségeket. Legutóbb egy zalaszentmihályi kondás tünt fel, mint tehetséges festő. Buti István huszonhat éves kondás rajzolgatni kezdett. Rajzait meglátták hozzáértők, akik felhívták a falusi legényre Pécsi Pilch Dezsőnek, a képzőművészeti főiskola tanárának a figyelmét. Pécsi Pilch Dezső tanár gondjaiba vette Buti Istvánt és kieszközlte, hogy a kecskeméti művésztelepre kerüljön, hogy ott tovább tanulhasson és megfelelő környezetben bonthassa ki szárnyait. Művészek, kritikusok és újságírók egész sora elismeréssel nyilatkozik a zalaszentmihályi árva fiúról, aki talán még nagy büszkesége lesz kis falujának s a magyar kulturának is.

Kölcsönt óhajtók

fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz

Budapest, Erzsébet-körut 2. Tel. J. 418-79.

Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd **amortizációs kölcsönt** 7¹/₂ százalékos típusban **készpénzben is. Amerikai bankkölcsönt bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre **kisbirtokosok is.**

Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.

Fazekas Ágoston, Pestvármegye volt alispánja meghalt. A múlt hét szerdáján, Budapesten, a Vörösmarty-téren egy jól öltözött, idősebb ur hirtelen rosszul lett és ájultan esett össze a kövezeten. A járókelők azonnal segítségére siettek és egy padra fektetve, eszméletre téríteni igyekeztek. Csakhamar megérkeztek a mentők is, azonban az öreg uron segíteni már nem lehetett, mert néhány perc alatt kiszenvedett. Rendőri bizottság szállt ki a helyszínére és megállapították, hogy a hirtelen meghalt Fazekas Ágoston, hetvenegyéves nyugalmazott alispánnal azonos. Kezelőorvosai állítása szerint Fazekas Ágoston hosszabb idő óta súlyos ütőér-elmeszesedésben szenvedett és így nem valószínű, hogy szívszélhűdés ölte meg. Fazekas Ágoston holttestét Pestvármegye székházában szentelték be, majd Kiskunfélegyházára szállították, ahol nagy részvét mellett temették el.

Limanovai emlékűnnep a régi képviselőházban. A Limanovai Országos Emlékbizottság a limanovai dicsőséges csata évfordulója alkalmából emlékűnnepélyt rendezett a régi képviselőházban, amelyen közéletünk számos kiválósága megjelent. Az ünnepélyen Puky Endre, a képviselőház alelnöke mondott megnyitó beszédet, majd Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter emlékezett meg a nap jelentőségéről és ismertette azt a politikai légkört, amelyben a világháború vérzivatarra megindult. A magyar faj katonai szellemében látja a limanovai csata dicsőségét. A magyar nemzet lelki képességét, a limanovai szellemet — mondotta — *Trianonban nem vehették el tőlünk.* Az ünnepséget több énekszám és előadás egészítette ki.

Beomlott egy földszintes budai ház. A múlt hét szerdáján, délután három órakor könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt Budán, a Margit-körut közvetlen közelében. A Kapás-utca 48. számú földszintes ház egyik oldalfala óriási robajjal beomlott és maga után rántotta a tetőzetet. A beomlás hatalmas riadalmat keltett. A gyorsan megérkezett tűzoltók és mentők azonban megállapították, hogy a romok között nincsen ember, mert az összeomlott földszintes házban nem tartózkodott senki sem. A kis ház mellett ugyanis nagyobb építkezés folyik s az ott dolgozó munkások figyelmeztették a lakókat, hogy *sürgősen hagyják el a lakásokat, mert a fal megrepedt és beomlástól lehet tartani.* A lakók elmenekültek s nemsokára be is következett a szerencsétlenség.

Megalakult a Faluszövetség Sárkeresztesen. Népes gyűlés keretében alakult meg a Faluszövetség fiókjá Sárkeresztesen. A gyűlésen az egész község lakossága, valamint a környékbeli gazdák közül is többen résztvettek. A Faluszövetség központját Szekeres László dr. főtitkár képviselte. Az alakuló gyűlést Gally János főjegyző nyitotta meg, hazafias szavakkal reámutatva a falu nehéz gazdasági helyzetére, melyből csak szervezkedés útján tud kijutni a falu népe. Utána Szekeres László főtitkár a terményértékesítés és a tejszövetkezetekről tartott előadást. Az előadáshoz Babay Kálmán ref. lelkész és Dávid Sándor községi bíró szölotak hozzá. A gyűlés egyhangulag kimondotta, hogy a Faluszövetség fiókját megalakítja. A választások megejtése után a tisztikar tagjai a következők lettek: elnök: Dávid Sándor, alelnökök: Babay Kálmán ref. lelkész, Gally János főjegyző és Paksi János kisgazda, titkár: Lengyel Miklós, pénztárnok: Mészáros G. Sándor, háznagy: Dávid István.

Huszonötéves a repülőgép. Most van huszonötéves évfordulója annak, hogy az amerikai Wright-testvérek nagyszerű találmánya, a motoros repülőgép első ízben emelkedett a levegőbe. Akkor az első kísérleteknél ugyan alig néhány méternyire repültek, helyesebben gurultak a motoros gépek, mégis nagy eseménye volt a technikának. A negyedszázados jubileumot az egész világon megünnepelik. Magyarországon a Műegyetemen rendeztek ünnepélyt, amelyen József Ferenc királyi herceg is beszédet mondott.

Az utolsó percig várt, de megadta az árát az a gazda, aki nem szerezte be idejében lovának a téli pokrócot. Elvégre egyre megy, ha a takarókat előbb tartja készletben és nem vár utolsó percig. Lapunk mai számában felhívjuk gazdaközönségünk szíves figyelmét Szóts, Rákóczi-ut 10., Sip-utca sarkán lópokróc-hirdetésére.

Segítik a szegénysorsu leventéket. Az országos leventemozgalmat vezetője, vitéz Pávai Mátyás Sándor tábornok mozgalmat indított a szegénysorsu falusi leventék felsegélyezésére. A magyar leventék melegsivü, szerető atyja a következőket mondja az egyesületekhez intézett kérelmében:

„A keresztényi kötelességek teljesítésében a leventéknek jó példát kell mutatniok. Erre különös alkalom kínálkozik a most közlő karácsony ünnepén, amikor a leventék boldoggá tehetik adományaikkal szegénysorsu bajtársaikat. Azzal a kérelemmel fordulok tehát a leventeegyesületek buzgó elnökeihez, hogy leventéik között indítsanak mozgalmat az egyesület nélküli leventéinek karácsonyi felsegélyezésére és bonyolítsák le azt igaz keresztényi szeretettel, hogy legalább lábbelihez jussanak azok, akiknek arra szükségük van. Törekedjék minden leventeegyesület karácsonyfát állítani, vagy, ha ez akadályba ütközik, igyekezzenek más karácsonyfa ünnepélybe bekapcsolódni. Ne legyen az országban egy levente sem, aki szegénysége miatt nélkülözni kényszerülne a karácsonyfa gyertyák boldogító ragyogását. E helyen felkérem a polgári és egyházi hatóságokat is és minden embert, aki szeretettel viseltetik a hon és annak derék leventéi iránt, hogy a lehetőség és tehetségük szerint mozdítsák elő a leventék karácsonyi ünnepélyének sikerét.“

Olvasóink n. b. figyelmét felhívjuk lapunk mai számában megjelent Reményi Mihály hangszerkészítő cég hirdetésére. A 36 év óta fennálló hangszerkészítő cég minden versenyen felül szolgálja ki vevőközönségét.

Új ötpengős bankjegy kerül forgalomba. A Magyar Nemzeti Bank az 1928. évi augusztus 1-i kelettel ellátott ötpengős címletű bankjegyeinek kibocsátását december hó 20-án megkezdte. Az új bankjegy hossza 150 milliméter, szélessége 75 milliméter. A jegykép jobboldalán széles, ovális keretben Széchenyi István gróf fejképe van foglalva. A keret négy sarkában egy-egy világos „5“-ös szám, a keret alsó részében pedig sötét alapon kiemelkedően „Széchenyi István gróf 1791—1860“ szöveg nyert elhelyezést. A Magyar Nemzeti Bank a forgalomban levő 1926. évi március 1-i kelettel ellátott ötpengős címletű bankjegyeket 1928. december 20-tól kezdődőleg a forgalomból bevonja. A bevonásra kitűzött időtartam a magy. kir. kormány hozzájárulásával 1929. június 30-ig terjed, amely időpontig a behívott bankjegyeket, úgy mint eddig, fizeteskép el kell fogadni. Ennélfogva a Magyar Nemzeti Bank főintézete és fiókinézetei a behívott bankjegyeket ugyancsak 1929. június 30-ig fizetesképen vagy kicserélés végett elfogadják. Ez időpont után az említett bankjegyeket a Magyar Nemzeti Bank intézetei már csak kicserélés végett fogadják el. 1932. június 30-a után a Magyar Nemzeti Bank nem váltja be.

A hűségese kutya megmentett egy családot. Kispes-ten egész családot mentett meg a hűségese kutya a biztos pusztulástól. Gulyás Andrásné öt kis gyermekével este kilenc órakor lefeküdt és mielőtt eloltotta a lámpát, a kályhát még jól megrakta szénrel. Éjfélután két órakor az asszony arra ébredt fel, hogy a kutya kétségbeesetten vonit és kaparja az ajtót. Ugyanakkor észrevette az asszony azt is, hogy a szobát mérges gáz tölti meg. Az asszony fel akart emelkedni fekhelyéről, azonban annyira rosszul volt, hogy ez csak nagynehezen sikerült neki. Valahogyan mégis kíváncsorgott a lakásból és szólt a legközelebbi szomszédnak, aki azután a többi szomszédokkal együtt az eszméletlenül fekvő öt kisgyermeket kimentette a szobából. Most az egész család betegen fekszik, de életüket már nem fenyegeti veszedelem. Megmenekülésüket a derék kutyának köszönhetik, annak csaholása nélkül az egész család átszenderedett volna a másvilágra.

A Kakas-paszta előnye. Bizonyára emlékezik minden olvasónk a közelmúltban lapunkban megjelent különböző Kakas-paszta hirdetésekre. Az eddig megjelent hirdetésekben a Kakas-paszta a következő hét előnyét állapíthattuk meg: Konzerválja a cipőt. Tartós fényt ad a cipőnek. Minden foltot könnyen eltávolít. Vízhatlanná teszi a cipőt. A fekete cipőt mélyfekete, lakkszerűvé teszi. A színes cipő eredeti színét megőrzi. Használata nagyon takarékos. Ezek az előnyök mind a fogyasztók javát szolgálják. Van azonban a gyártó Benes vegyészeti gyárra nézve is egy igen nagy előnye, mégpedig az, hogy aki egyszer használja, az soha mástnem fog vásárolni.

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928 december hó 15-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyedévre	2 pengő

Mutatványszámokat levelezőlappkérésre ingyen küld a

„Vasárnap“ kiadóhivatala
(Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

Iskolaszentelés Vajszlón. Lélekemelő ünnepség keretében szentelték fel az ujonnan épült vajszlói (Baranya-megye) római katolikus népiskolát december hó 8-án. Az ünnepély szentmisével kezdődött, melynek végeztével az összegyűlt helybeli és vidéki hívek körmenetben vonultak a nagyszerűen felépített iskolához. A felszentelés után felcsendült az örökszép fohász a hívek ajkairól! . . . „Bus magyarok imádkoznak, égi Atyánk hozzád!“ Majd Erdélyi Károly apátplébános, a gyülekezet lelkipásztora, mondott hazaszeretettől átítatott, magas szárnyalású ünnepi beszédet. Méltatta az iskola jelentőségét, különösen mai nehéz napjainkban, amikor igazán szükség van arra, hogy a szülőkkel egyetemben olyan ifjúságot nevelhessünk, melyre úgy a szülők, mint édes hazánk büszke lehessen! Hogy amikor kikerülnek az iskola padjaiból az életbe, szívük igaz hittel, lelkük a haza iránti szeretettel legyen tele, mert így nem fognak összetörni a sors csapásai alatt sohasem, hanem igenis tudnak bizni és remélni! — A mélyhatású beszéd után Morvay Ferenc főjegyző meleg szavakban köszönte meg úgy a vezetőket, mint a hívek áldozatkészségét, amely lehetővé tette, hogy a régi és kicsiny iskola helyébe igazán szép és modern épületet emeltek az Isten dicsőségére! A gyönyörű ünnepély a Himmusz magasztos hangjaival ért véget. — (Beküldte Musch János Kisszentmártonból.)

Karácsonyi vásár a Sternberg-hangszergyárban (Rákóczi-ut 60.). A hazai ipar és legkiválóbb külföldi képviselők remekeit halmozta fel a félszázados hírnevű Sternberg-hangszergyár nagy karácsonyi vásárán. A látványosságot vételkényszer nélkül tekintheti meg a közönség. Részletfizetésre kszpénzáron még 3 napig vásárolhat, aztán csakis készpénzért.

Férjgyilkosság a ceglédi határban. Tulik Mihály Cegléd-környéki tanyai gazdálkodólegény ez év pünkösdi vasárnapján italos állapotban ment hazafelé és az uton találkozott Fazekas Jánosnéval, akivel közeli barátságban volt. Az asszony panaszkodott az urára és közben Fazekas János jött velük szembe, akivel Tulik összeveszett, verekedni kezdtek, majd az asszony Tulik kését előrántva, férjét nyakonszurta. Fazekas János rövidesen kisenvedett. A szolnoki ügyészség úgy Tulik, mint Fazekas Jánosné ellen vádat emelt. A tárgyaláson Tulik Mihály előbbi beismerő vallomását visszavonta, azt állítván, hogy csak azért vállalta magára a gyilkosságot, mert az asszony megígérte, hogy reáíratja a vagyonát. A szolnoki törvényszék özv. Fazekas Jánosné szándékos emberölés büntette miatt életfogytiglanra, Tulik Mihályt pedig tízévi fegyházbüntetésre ítélte. A tábla elrendelte az ügyben a bizonyítás kiegészítését.

MAGYAR EMBER

magyar cégtől vásárol

minden hangszert,

melyet a legfinomabb minőségben és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY

hangszertelepe szállít.

Bpest, VI/29. Király-u. 58.

Kérje most megjelent új árjegyzékemet.

Te vagy a Messiás!

Indulót nem ver a dobos,
ám indul a sereg.
Nem kesereg, nem kérdez,
de lángol...
— szívek mélyén fogant érzelemmel
egygyé forrva a magasztos vágytól.

És mennek! Előre törnek!
Vezényszó nélkül, mégis együtt.
Millió ember. Mennyi, mennyi más!?
Csodát művelnek: leborulnak
— Te vagy a Messiás!

Mégis sarjadnak Judások
s lesznek is az idő minden szakán,
de megdöbben a valóságérzet
Karácsony éjszakán.

Várnai Ferenc.

A fenti vers a szerző most megjelenő „Riadással” című verseskötnyvéből való. Előjegyzetethető kiadóhivatalunkban. Várnai régebbi könyvei közül a „Feltámadunk!” kapható csupán, mely a szerző hazafias verseit foglalja magában. Ára 1.20 pengő. Megrendelhető kiadóhivatalunk utján.

A Faluszövetség Vadna községben. Az elmúlt napokban a borsodmegyei Vadna községben tartott nagyszerű gazdaggyűlést a Faluszövetség. Az iskolában egybegyűlt nagyszámú gazdaközönség előtt Szabon Sándor üdvözölte a Faluszövetség kiküldöttét, Radnóti István titkárt, aki hosszabb beszédben vázolta a magyar mezőgazdaság és a magyar falu mai válságos helyzetét, majd a szervezkedés szükségességére mutatott rá. Ezután az egybegyűltek egyhangú lelkesedéssel mondták ki a vadnai Faluszövetség megalakulását, amelynek tisztikarát a következőképpen választották meg: Elnök: Szabon Sándor, alelnökök: Gósz Ferenc ny. tanító, Sándor Sámuel. A választmány tagjai: id. Szabó István, Barcsay István, S. Szabon József, Válint György, titkár: Koós Béla mérnök, pénztárnok: Varga Gábor, ellenőr: Varga Pál, számvizsgáló bizottság: Marton János és Kismarton Lajos.

Másfélszáz millió pengős képszállítmány. Két holland torpedóromboló érkezett az elmúlt héten a londoni kikötőbe. A hadihajók egy holland gőzöst kísérték, amely a holland kormány által kölcsönzött festményeket vitte a január elején megnyíló németalföldi képműkiállításra. A képeket több mint ötmillió fontra becsülik és köztük egyedül a Rembradt-festményeket félmillió fontra biztosították. Az angol tulajdonosok által kölcsönzött képeket külön párnázott autókban, fegyveres kísérettel szállítják a kiállítás helyére.

Szász Elek rendőrkapitányt elítélték. Szász Elek rendőrkapitány, mint a budapesti főkapitányság étkezőjének kezelője, különböző visszaéléseket követett el. A volt kapitány bűnügyében most hirdetett ítéletet a törvényszék. Magánokirathamisítás büntetésében, kétrendbelli sikkasztás büntetésében és hűtlen kezelés büntetésében mondták ki bűnösnek és ezért öt három évi és négy hónapi fegyházra, tíz évi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanilyen időtartamra való felfüggesztésére ítélték.

Karácsonyi tűz a Sternberg-hangszergyárban. A Rákóczi-ut országos hírű hangszerpalotájának egyik kirakatában a minap rövidzárlat következtében tűz keletkezett. Szobnól-szebb remekművi Sternberg-féle hangszerek gyönyörködtek már napok óta, óriási feltűnést keltve, a nagy tömegekben odavonzott közönséget. A Sternberg-hangszergyár öltöztette legelsőként karácsonyi díszbe hatalmas kirakatait, úgy, hogy állandó nagy nézőközönség gyönyörködött bennük. Ennek köszönhető, hogy azonnal észrevették, mikor az első kis láng felcsapott és a selyemruhás zenélőbabák meggyulladtak. A tűzoltóság azonnal értesült a tüzesetről és nagy készültséggel három perc alatt a helyszínén volt. Mégis, mire a tűzoltóság megérkezett, a Sternberg-hangszergyár elsőrendűen megszervezett házi tűzoltósága a tűzet Sternberg György főmérnök vezetése mellett eloltotta. A fényes, hatalmas hangszerüzleti helyiségek nagyszámú vásárlóközönsége csak akkor értesült a tüzesetről, mikor már minden veszély elmúlt. Nyomban teljesen rendbehozták és ismét díszbe öltöztették a megsérült kirakatot. A Sternberg-hangszergyár fényes sikerű karácsonyi vására tehát fennakadás nélkül folytatódik.

Kétezer bányász akart a parlament elé vonulni. A Budapestvidéki Kőszénbánya r.-t. munkásai két héttel ezelőtt bérkövetelések miatt sztrájkba léptek és azóta mintegy kétezeren sztrájkolnak. A bányászok bizalmiférfiai tárgyalásokat folytattak a társaság megbizottaival és miután ezek az egyezkedő tárgyalások meghiusultak, elhatározták, hogy ügyükre a kormány figyelmét is felhívják. Kétezer bányász indult el Pilisvörösvárról Budapest felé, hogy a parlament elé vonuljon, azonban a budapesti főkapitányság, mely értesülést szerzett a készülődéstől, intézkedett, hogy Óbuda határában. Üröm községnél rendőrök szállják meg az utat és csupán egy tizenöt tagú küldöttséget eresszenek a fővárosba. A küldöttség tagjai előadták Vass József népjóléti miniszternek, hogy nem kérnek többet, mint azt, hogy az a belga bányatársaság, amelynek szolgálatában állottak, ugyanazt a munkabért adja munkásainak, mint a többi magyar vállalat. A miniszter kijelentette, hogy olyan ügyben, melyben a munkásság igazát látja, sokkal inkább a munkásság oldalára, mint a tőke pártjára.

Olvasóink n. b. figyelmét felhívjuk Mravko utóda Gyurusz György puskaműves, Károly-körut 22., az udvarban levő üzletére, ahol 30 éves fennállása alatt lelkiismeretes és szakszerű kiszolgálással vevőinek teljes elismerését kiérdemelte fegyverek javításaival és átalakításaival, melyet saját műhelyében eszközöl. Raktáron tart legújabb rendszerű vadászfegyvereket, löszereket és pisztolyokat.

Két villamos közé szorult egy gépkocsi. Különös szerencsétlenség történt Budapesten, a Népszínház-utcában. Lázár Géza műépítész gépkocsin haladt s mert sürgős utja volt, gyorsabb hajtásra biztatta a sofförjét, Hevesi Lajost. A vezető megelőzött egy villamost és éppen be akart kanyarodni, amikor szemben egy másik villamos jött. Az autó recsegve, ropogva a két villamos közé szorult. A gépkocsi utasait csak úgy tudták kimenteni, hogy az autó tetejét csákánnyal felfeszítették.

Sirtáblákat lopott a temetőből. Kulik Lajos foglalkozás nélküli csavargó sirtáblákat lopott a temetőből és Pesterzsébet felé igyekezett velük. Egy rendőr igazolásra akarta szólítani, mire futásnak eredt. A rendőr kutyája üldözőbe vette a menekültöt és el is fogta. Kulik bevallotta, hogy évek óta lopkodta a rákoskereszturi temetőből a sirtáblákat.

A „Ratinolról” az elismerőlevelek tömege nyilatkozik dícsérően. A többek között ezt írja Andrássy Mihály gróf szigetvári intézősége: A „Ratinol” nagyon jó eredménnyel végződött. — Igy ír Ferentzi Géza erdőteleki községi főjegyző: „A két év előtti patkányirtás csodálatosan teljes eredményre vezetett, amennyiben a községi tenyészállatok istállójában befészkelődött patkányokat a „Ratinol” előírásos használata teljesen kiirtotta”. — Ezen irtóanyag beszerezhető: Ratinol Laboratórium, Budapest, Murányi-utca 36.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. A határon lakom s birtokom jórésze cseh területre esik. A földadót a cseh államnak fizettem, most azután a föld után, ami magyar részen van, itt kéri az adót, noha azt is eddig a cseheknek fizettem; mit tegyek? 2. Mennyi a földadó kulcsa? 3. 1927-ben élelmiszerkereskedést nyitottam. Tudomásom szerint, az első két üzletévben nem kell kereseti adót fizetnem és mégis súlyos adót vetettek ki rám? Jogos-e az adó-kivetés? 4. Hogyan védhetem meg szilvafáimat a vértetű kártevése ellen? (Ifj. H. M., Ipolytölgyes.) — **Felelet:** 1. A földbirtok adóját annak az államnak kell megfizetni, ahol a birtok fekszik. A magyar részen levő földdarab adóját természetesen itt kell fizetnie. A magyar föld után a cseheknek fizetett adót kérje vissza s ha nem utalnák ki, úgy forduljon panasszal a magyar kir. pénzügyminisztériumhoz. 2. A földadó kulcsa a pengőértékben kifejezett kataszteri tiszta jövedelemnek 25 százaléka. A földadó ellen a pénzügyigazgatóságához kell felelőbeadni. 3. Az általános kereseti adó az adóköteles üzlet megkezdését követő hónap elsejétől jár. Két évi adómentességet, tudomásunk szerint, üzletek megkezdésénél engedélyezni nem szoktak. A kereseti adó kulcsa a tiszta üzleti bevétel öt százaléka. Ha sérelmesnek tartja az adó-kivetést úgy felelőbe adja a pénzügyigazgatóságnál. 4. Vértetűk ellen ajánlatos védekezési mód: tavasszal a beteg részek eltávolítása; télen pedig a törzs és korona permetezése 20 százalékos gyümölcsfakarbollineum-oldattal. Nyár folyamán, szükséghez képest, Futollal permetezzük.

Kérdés: Az állami adónak hány százaléka lehet az egyházi adó? (P. D., Boba.) — **Felelet:** Az egyházi adót egyházközségenként különféleképpen vetik ki. Erre vonatkozó általános ér-

vényü határozat, vagy szabályrendelet nincsen. Kérje el tekintésre a községházán, vagy a plébánián a vonatkozó szabályrendeletet és ebből állapítsa meg, hogy helyesen vetették-e ki adóját.

Kérdés: Van borom és készítettem szilva- és törkölypálinkát. Szeretném mint a bort, mint a pálinkát kicsinyben kimérni. Mennyi a legkisebb mennyiség, amit eladhatok? (K. J., Szilasbalhás.) — **Felelet:** A termelők italmérési engedély nélkül a borból legkevesebb 25 litert, egyéb égetett szeszestálból — a tiszta szesz és a belőle készült közönséges pálinka kivételével — szintén 25 litert adhatnak el.

Kérdés: 1907. évtől egész a háboru kitöréséig egy kőszénbányatársulatnál mint bányamunkás voltam alkalmazva. A harcra rokkant lettem és a társulat nem vett vissza a szolgálatba. 1921-ben vármegyei utkaparó lettem. Szeretném, ha a bányánál eltöltött időmet beszámítanák a mostani szolgálomba. Lehetséges-e ez? (B. T. J., Dorogháza.) **Felelet:** Sajnos, alig hihető, hogy beszámítják. Kérje azonban a vármegyétől.

Kérdés: 1. A P—i Takarékpénztártól 1926-ban 2000 pengőt vettem kölcsönt. A takaréka állandóan 18 százaléka kamatot szed. Jogos-e az ilyen magas kamat? 2. Huszonnyolc éves vagyok, szeretnék Amerikába menni, mit tegyek? (H. P. Bükkszék.) — **Felelet:** 1. Ha ilyen magas kamatban egyeztek meg, akkor, sajnos, meg kell fizetnie. Nézzon utána, hogy mit tartalmaz a megállapodásuk. 2. Az Északamerikai Egyesült-Államokba csak korlátolt számban lehet kivándorolni. Alig hihető, ha rokonai nincsenek kint, hogy rövidesen kijuthat. A beutazási engedélyt, amely okvetlenül szükséges, elsősorban olyanoknak adják meg, akiknek valaki hozzátartozójuk van odakint. A kivándorlást már többször adtuk felvilágosítást, olvassa el lapunk többi számaiban megjelent tanácsainkat. Egyebekben jó, ha a magyar kivándorlókat és visszavándorlókat védő irodához fordul, mielőtt valamit is tenne a kivándorlás ügyében.

Kérdés: Egy hold erdőt szeretnék telepíteni, hol kaphatok kőris- és jegenyefát? (T. J., Szakmár.) — **Felelet:** Forduljon a kecskeméti m. kir. erdőgazgatósághoz, vagy a kalocsai m. kir. erdőhivatalhoz.

Kérdés: 1. Fialat házasságban vagyok, feleségemmel nyolc hold földet kaptam; italmérési engedélyt akarok kérni. Megkaphatom-e? 2. Felvesznek-e olyan embert Hangya-boltkezelőnek, akinek nincsen középiskolája és képzettsége sincsen hozzá? (Gazdák, N.) — **Felelet:** 1. Ha egyébként megfelelő, úgy igen. Forduljon kérvényével az illetékes m. kir. pénzügyigazgatósághoz. 2. Ha képzettsége sincsen, úgy nem valószínű. Az iskolai műveltség hiánya még nem volna akadály, habár írni-olvasni és számolni tudást a kezelő érdekében megkívánja a szövetség.

Kérdés: Murgács Kálmán dalköltőnek szeretnék írni, hová címezem a levelet és hogyan szólítsam meg a dalköltőt? (A. P., Csanádpalota.) — **Felelet:** Budapest, VIII., József-körut 41. (Jegyzők háza); megszólítása: „Igen tisztelt Uram!”

Kérdés: 1. Közli-e majd a „Vasárnap” is a rádió-műsort? 2. Mikor közvetíti a rádió a hivatalos gabonaárakat? (B. K., Törökszentmiklós.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. A közeljövőben, talán már január elsejétől kezdődően.

Kérdés: Milyen méhészeti ujság jelenik meg és hol van a kiadóhivatala? (R. Gy., Szakony.) — **Felelet:** Méhészeti szaklapok: „A Mész”, kiadóhivatala: Budapest, Arany János-utca 1. „Magyar Mész”, IX., Üllői-ut 25. „Méhészet”, Ujpest Széchenyi-utca 7. „Méhészeti Lapok”, Budapest, I., Virányos-ut 28.

Kérdés: Milyen árat köteles a cukorgyár a cukorrépa métermázsájáért fizetni? (N. J., Mezöhegyes.) — **Felelet:** Az 1928., 1929. és 1930. években termelt répa beváltási árát az érdekelt felek ez év március 1-én kötött megállapodásban a következőképpen szabályozták: A tisztasulyu répa ára métermázsánként 2.85 pengő. Ezen áron felül a termelőt felülfizetés illeti meg abban az esetben, ha Londonban a B. típusu cukornak, amely 1928. november, december vagy 1929. januárban áll szállításra készen, a jegyzése 15/6 shillinget meghaladja. Ez a felülfizetés az első két shilling után 9—9 fillér, azután minden shilling után 10 fillér. Ha a cukorár lesülyed, akkor egész 13/6 shillingig a beváltási ár nem csökken; ha ennél lejjebb száll, úgy shillingenként 9 fillért vonnak le a beváltási árból. Emelkedik még a beváltási ár akkor is, ha a belső évi fogyasztás a 950.000 métermázsát meghaladja, ebben az esetben minden 10.000 métermázsá többfogyasztás után 1 fillér felülfizetés jár répamétermázsánként. Ha ellenben a fogyasztás a fenti mértékben csökkenne, úgy egy fillérrel kevesebbet adnak a répáért. A répa 2.85 pengős árát a szállítás befejezése után fizetik a termelőnek. A termelési évet követő év februárjában a londoni jegyzés alapján a felülfizetés vagy levonás esedékes. A termelést követő év októberében pedig a belföldi fogyasztás után járó jutalom vagy levonás válik esedékessé.

Kérdés: A háboru alatt megjelent „Világháboru Képes Krónikája” kapható-e még valahol? (K. T., Ozora.) — **Felelet:** Sajnos, nem kapható, csak egyes füzetek jelentek meg a műből és azok is elfogytak.

Kérdés: Szeretném megtudni a Magyarországon levő összes villamostársaságok címét, sziveskednének-e közölni? (Hü olvasó, Nyiregyháza.) — **Felelet:** Sajnos, az összes címeket nem közölhetjük, mert lapunk egész terjedelme szűknek bizonyulna erre a célra. Ajánljuk azonban, hogy vegyen elő egy telefonkönyvet és onnan nézze ki a szükséges címeket. Egyébként kérjük, hogy a jövőben sziveskedjék nevét is kiírni, mert olvasóink kérdésére csak úgy válaszolhatunk, ha aláírják levelüket. Kívánságukra azonban nevüket nem közöljük a lapban.

Kérdés: 1. Eddig falusi gazdálkodónál szolgáltam, most városba szeretnék menni kocsisnak; hol kaphatok helyet Budapesten? 2. Hol lehetne vidéki mezőgazdasági munkást kereső kiscsászák címét megtudni? (7967. sz. előfizető, Egged.) — **Felelet:** 1. Ma kocsist igen kevés számban alkalmaznak a városokban, különösen Budapesten. A gépek elterjedésével inkább sofőröket és gépészeket keresnek. Ajánljuk, hogy kísérje lapunkban figyelemmel az Országos Mezőgazdasági Munkásközvetítő Iroda (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., Földművelésügyi minisztérium) hirdetésait s forduljon az ott közölt címekhez. 2. Erre is ugyanazt válaszolhatjuk.

Kérdés: 1. Apám halála után bátyámmal megosztottam a hagyatékon. Bátyám többek közt egy istállót és pajtát kapott, amely az én beltelkemen van. Ugy állapodtunk meg, hogy a pajta ledőlése után azt bátyám nem építheti újra. Most a fia tavasszal újra akarja építeni a pajtát, köteles vagyok-e

A vonzó, kellemes külső

nagyon megkönnyíti a létért való küzdelmet. A szépséget — éppugy, mint az egészséget — ápolni kell. A haj egyik kimagasló jelensége a szép fejnek. Zsirus hajra sok por és piszok rakódik s ez együttjárva a fejbőr megfertőzésével, előidézi a haj törését és kihullását. A valódi

Diana-sósborszesz

fele vízzel hígítva, kitünő hajápoló szer. Fertőtleníti és kellemesen hűsíti a fejbőrt, tisztítja és puhítja a hajszálakat, csillogó fénnel vonja be, megakadályozza a törést, hajhullást és korpaképződést.

tünni? 2. Buzatarlót ősszel mélyen felszántottam, érdemes-e tavasszal zöldtrágyázás céljaira biborherével bevetni? 3. 1918. évben kis ezüst vitézségi éremmel tüntettek ki, de az érmét nem kaphattam meg, mert fogságba estem, hol kaphatnám meg az érmét és a szükséges bizonyítványt? (Ifj. K. M., Terény.) —

Felelet: 1. Ha bátyjának fia a megállapodás ellenére jár el, úgy jogsértést követ el és perrel kényszeríthető a sérelem megszüntetésére. Ha azonban a pajta még nem dült össze és csak javítani akarja, akkor ahhoz joga van és ebben nem akadályozhatja meg. 2. Igen. 3. Forduljon a járási népgondozó kirendeltséghez, vagy pedig közvetlenül a m. kir. Hadtörténelmi Levéltárhoz (Budapest, I., Bécsikapu-tér 2.) és kérje az igazolvány kiadását. Levelében pontosan említse meg az adományozás napját, helyét, valamint azokat a tényeket, amelyekkel a kiténtést igazolni tudja.

Kérdés: 1. Lehet-e a négy polgári iskolát magánaton elvégezni? 2. Hogyan védekezem a buza megdőlése ellen? (Sz. M., Jászberény.) — **Felelet:** 1. Lehet, de azért tanító így is szükséges, mert némely dolgot csupán a könyvekből megtanulni alig lehetséges. 2. Valószínű, hogy nagyon buja a talaj és az esős idő is hozzájárult a megdőléshez. Védekezni lehet szilárdabb szalmájú buzafajták vetésével és tavaszi sásolással, de a sásolással vigyázni kell; ne végezzük túlerősen, mert akkor az a buza termését gyengíti.

Kérdés: A kapott föld után most vetették ki a bérletet az 1925., 1926., 1927. és 1928. évekre és a jegyző ur késedelmi kamatot szed utána, holott nem a mi hibánkból maradtunk el a fizetéssel; mi is sokkal könnyebben fizettünk volna évenként, mint egyszerre. Jogos-e a kamatszedés? (7919. sz. előfizető.) —

Felelet: Nyugodjék meg, a jegyző bizonyára nem a saját elhatározásából szedi a késedelmi kamatot, hanem utasításra. Ajánljuk, hogy kérjék meg a jegyzőt, hogy olvassa fel maguk előtt is a vonatkozó utasítást, vagy rendeletet.

Kérdés: Négyezer korona értékű hadikölcsönkötvényem van. A jegyző kidoboltatta, hogy mindenki vigye be hozzá a kötvényeket és ő azután elismervényt ad róluk. Én nem adtam be, származhat-e belőle valami hátrányom? (B. I., H—gy.) —

Felelet: Az ötezer koronán felüli hadikölcsönkötvények tulajdonosai számára járadékot állapítanak meg s a jegyző bizonyára ezért kérte be a kötvényeket. A kisebb összegű kötvénytulajdonosok segélyezéséről később történik döntés, várjon; hogy kötvényeit nem adta be, abból hátrány nem származhat.

Kérdés: 1. A kisbéri tejgazdasági szakiskolát végeztem, álláshoz szeretnék jutni, hol helyezkedhetnék el? 2. Naponta hétszáz literes forgalommal dolgozó tejüzemben végezhet-e olyan egyén sajt- és vajgyártást, aki csak turókészítőt vizsgát tett? (H. Gy., Lánycsók.) — **Felelet:** 1. Ajánljuk, hogy kísérelje figyelemmel lapunkban a mezőgazdasági munkát keresők és

kinálók rovatát. Jó lenne, ha a m. kir. Állami Munkaközvetítő Hivatalnak is írna: Budapest, VIII., József-utca 31.; eredménnyel járna, ha lapunkban hirdetne. 2. Ha az üzem alkalmazza, úgy igen. Külső akadálya nincsen.

Kérdés: 1. Hány rejtvény megfejtése szükséges ahhoz, hogy valaki jutalmat kapjon? 2. Hol van az „Élet és Egészség” folyóirat kiadóhivatala? 3. A bolgár kertészetet szeretném megtanulni, hol lehetne? (Ifj. T. J., Kiskunfélegyháza.) — **Felelet:** 1. Négy rejtvény helyes megfejtése elegendő ahhoz, hogy a jutalomkönyv sorsolásában résztvegyen. 2. V., Andrássy-ut 8. sz. 3. Ajánlatos könyv: Végh Kálmán: „A bolgár kertészet” című munkája, amely kiadóhivatalunkban 2 pengőért kapható.

Kérdés: Apám az örökségből kitagadott és adásvételi szerződéssel eladta a birtokot a másik testvéremnek. Apám meghalt, kereshetem bírósági uton a rám eső részt? (Hü előfizető.) — **Felelet:** Kérdéséből nem ismerjük a teljes tényállást. Ha nem volt érdemtelen és mégis kitagadta az apja — akkor legalább a köteles részt követelheti.

Kérdés: 1. 1929. évben a postatakarékba tettem 1500 koronát, érdemes-e most ezt kivenni és milyen összeget kapok, ha most kiviszem? 2. Lehet-e M. szivarkapapírt és tokot értékesíteni? 3. Hol van Budapesten az A. cukorgyár? (K. I., Győrsg.) —

Felelet: 1. Tekintettel arra, hogy, amint azt már sokszor megirtuk, a takarékbetéteket a törvény kivette az átértékelés alól, így csak a betett értéknek átszámított összegét, azaz 12 fillért követelhet; ha akarja, tehát kiveheti, de ha bent is hagyja, akkor sem értékelik át. 2. Nem lehet, de legjobb lesz, ha a gyárhoz ír; ennek címe: Budapest, VII., Miksa-utca 4. 3. A kéreztett gyár címe nem volt megállapítható.

Kérdés: 1915. évben megsebesültem és 1916-ban elbocsátottak a katonaságtól, azonban rokkantigazolványt nem kaptam. Most novemberben megvizsgáltak és 25 százalékos rokkantnak minősítettek. Mennyi rokkantdíjat kell kapnom és követelhetem-e visszamenőleg is a járulékot? (10655. sz. előfizető.) —

Felelet: A 25 százalékos közlegény és örvezetők stb. járuléka havonta egy pengő; altisztek járuléka szintén egy pengő, az ötvenszázalékos altisztek járuléka havonta 12 pengő, a közlegényeké 8 pengő. Adjon be kérvényt a m. kir. népjóléti és munkaügyi miniszter urhoz és kérje a nyugdíjának visszamenőleg való megállapítását.

Kérdés: 1. 16.000 pengő banktartozásom volt, abból 10.000 pengőt letörlesztettem és hét holdról az adósságot törölttettem. Az ügyvéd a törlésért 50 pengőt kért, jogos volt-e a kérése. 2. Küld-e a Vasárnap karácsonyra naptárt? (10440. sz. előfizető, Szentés.) — **Felelet:** 1. A díj nem tér el az általánosan szokásos díjaktól. Előbb kellett volna az ügyvédi díjat megkérdezni. 2. Igen, valamennyi előfizető megkapja. Kis türelmet kérünk.

Figyelem!

Egyszeri kifünő vásárlási alkalom

férfi harisnya

(zokni) elpusztíthatatlan, kitünő minőségű áru, garantált puha, tiszta gyapjuból,

három pár csak 5 márka

INGYEN kap hozzá minden vevő 1 pár elegáns színes gavallér-harisnyát

Női harisnya

prima Mako, sűrű szövésű puha, tartós áru

három pár csak 5 márka.

DEHNICK
Berlin-Britz
Rudower-Allee 5.

Ingyen kap hozzá minden vevő 1 pár elegáns műselyem női harisnyát. (Kérjük a kívánt színt megírni.) Valódi szársországi áruért szavatolunk.

Kérjük az összeget előzetesen beküldeni, mert az utánvét megdrágítja a vásárlást.

REJTVÉNYEK

1. Csereszórejtvény.

29	21	57	63	12
J	Ó	Z	A	N

1	27	48	65	9	3	37	47	62	19	10	61
H	A	L	Á	L	N	A	P	P	A	L	C
24	33	46	40	26	35	51	6	8	39	45	23
I	T	A	T	A	Z	O	K	Z	A	V	A
5	18	30	20	25	28	35	59	13	54	16	64
T	E	T	Ő	C	S	U	F	B	E	K	I
34	15	32	53	14	31	22	50	4	43	42	58
F	U	T	Ó	T	E	S	T	A	L	J	A
7	56	17	38	49	11	52	44	41	2	55	60
H	A	G	Y	Ő	R	Ő	M	T	A	R	T

Az ellenkező értelmű szavak betűi, a számjegyek sorrendje szerint, egy szép karácsonyi intelmet adnak.
(Beküldtek: Vörös testvérek, Kisbicsédről.)

2. Szórejtvény.

S
A N **Fertő**

(Beküldte Garzó Jolán Gyuróról.)

3. Betű- és szórejtvény.

T A
Z
(é _ e)

(Beküldte ifj. Borics László Jászberényfelsőmezőtanyáról.)

4. Pontrejtvény.

Ó . T . h . n . n . k . i . d . l . á . y . s . á . .
j . i . z . n . h . g . e . k . z . l

(Beküldte ifj. Takács Gábor Tihanyból.)

5. Szórejtvény.

Szittyá Románia tere A
églést nem felett

(Beküldte Tóth Benedek István Orosházáról.)

6. Szórejtvény.

ak ak ak
ak ak ak ösvény németül: igen
(t=d)

(Beküldte Papp István Bodroghalomról.)

7. Betű- és szórejtvény.

l l l c c c c c
l l l (t=d) (o=a)

(Beküldte Marton Károly Csikóstöttősről.)

8. Szórejtvény.

leg leg leg

(Beküldte Dobó Lajos Öttömösről.)

9. Számrejtvény.

A juhász olvasta a birkanyáját kettesével, hármasával, négyesével, ötösével, de mindig kimaradt egy. De ha hetesével olvasta, egy sem maradt ki. Hány birkája volt a juhásznak?

(Beküldte Nagy Imre Pálmonostoráról.)

10. Pontrejtvény.

. u . k . u . á . é . e . a . i . e . é

(Beküldte Braun József Mezőberényből.)

11. Betű- és szórejtvény.

X L V Y
É

(Beküldte Végel János Mélykutról.)

12. Betű- és szórejtvény.

K I mén

(Beküldte Szücs János Perekedről.)

13. Szórejtvény.

Nem le tündöklük még a mi
hétfő unok

(Beküldte Oswald József Nemesesépről.)

14. Szórejtvény.

hamis mén

(Beküldte ifj. Borsos István Szigetszentmiklósról.)

15. Szórejtvény.

mag

(Beküldte Kalmár József Jászberényből.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő évi 2-ik számban közöljük.

A 49-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: **Isten, haza, király.** 2. Szórejtvény: **Feltámadás.** 3. Szórejtvény: **Évek óta várlak.** 4. Szórejtvény: **Magyar Hét.** 5. Betű- és szórejtvény: **Hatször három az tizennyolc.** 6. Számrejtvény: **Hazáért élni és halni szent kötelesség!** 7. Pontrejtvény: **Csonkamagyarország nem ország, stb.** 8. Névrejtvény: **Hegymagas.** 9. Pontrejtvény: **Isten, adj hazánk felett tiszta, fénylő, kék eget.** 10. Szórejtvény: **Cékla.** 11. Betű- és szórejtvény: **Éljen a „Vasárnap!”** 12. Szórejtvény: **Törvénytészék.** 13. Szórejtvény: **Bus magyarok lelke sir.** 14. Pótlórejtvény: **Bethlen István gróf.** 15. Versesrejtvény: **Szabadka.** 16. Szórejtvény: **Esőernyő.**

Helyesen megfejtették: Tomaskó Sándor, Berecz István, Wirkmann Máté és Borbála, Mrázik József, ifj. Borics László, ifj. Varga András, Sz. Balogh Lukács, Tóth Benedek István, Garzó Jolán, Vaskó Mariska, Török Ferenc, Pogány János, Tóth S. András, Szily Mariska, Peták Vilmos, Gachal Annuska, Tóka Mihály, Várkonyi István, Csikos János, Salamon Vendel, Kiss Gizella, Zilahy Juliska, Bicsánszky György, ifj. Bordás Antal, Szekeres Kálmán, Mokrán Simon, Szegő Lajos, Piczés Sándor, Kecskés József, Simon György, Lipták Ferenc, ifj. Nyerges Mihály, Csordás Imre, Sántha Aladár, Járomi József, Furfán János, Farkas Ferenc, Csire József, Bogdán János, Marton Károly, ifj. Gyanó Sándor, Sztraka Ferenc, Nagy Joakim, Karcagi Nemzeti Olvasókör, Ley Béla, Sztépánovics Pál, Szarka Zsigmond, ifj. Nyaka Gyula, Gyenese József, Vékony István, ifj. Jakab András, ifj. Szántó István, ifj. Eitler Gyula, ifj. Tóth István, Fésüs Mariska, Fülöp József, Sebők János, Reinle Gábor, Kiss Gizella és István.

Jutalomkönyvet nyertek: Ifj. Nyerges Mihály (Csanádpalota), Szegő Lajos (Hejőpapi), Garzó Jolán (Gyuró), ifj. Bordás Antal (Turkeve) és Mokrai Simon (Gadna).

Az 50. számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő heti számunkban közöljük.

Hosszulejáratu törlesztéses kölcsönöket

folyósítottunk 35 évre legalacsonyabb kamat, 100 százalékos kifizetés mellett. A kölcsön stornódíj nélkül bármikor visszafizethető. Kamat- és tőketörlesztés félevenként utólag fizetendő. Bekebelezési bélyeg és- illetékmentes.

Költségelőleget nem fogadunk el.

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat

Budapest, V., Lipót-körut 10 (Tulajdonosok: Okányi és Irmier okleveles gazdák)

Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: hiteles telekkönyvi kivonat és hiteles kataszteri birtokiv. Tanácsot adunk minden gazdasági vonatkozásu ügybe.

BÉKESSÉG NEKTEK...

Békesség nektek téli virágok,
sápadt levelek, dermedt bokrok,
komor fenyőszálak, büszke tölgyek,
fázó jegenyék: békesség nektek!

Békesség nektek mindnyájatoknak!
Nektek is kis források, fagyos csermelyek
szaladó patakok; s a nagy folyamnak
is, meg a hideg tengertestvérnek!

Szent öröm békéje kongasson
ma minden harangon, új ének
zengjen orgonánkon s aranyos
szivárvány ragyogjon az égen! . . .

Béke legyen a havas hegyeknek!
Csendes, csodás béke lebegjen fönt
a meredő ormokon s a völgynek,
a tártkaru testvérnek is béke!

És béke legyen nektek emberek,
a vihar simuljon el bennetek!
Engedjen a jég is szívetekben!
Óh, béke legyen ma itt testvérek:
Jézus született, Jézus! Testvérek!

SZENTMIHÁLYI JÓZSEF.

EGY SZÁL RÓZSA.

ELBESZÉLÉS. — IRTA: SCHUBERT JÓZSEF.

Sok híres kertész van Bükkösön és sok szép kert is, de olyan kertész, mint a volt polgármester, a Fényes Józsi bácsi, nem akad még egy. Hát még a kertje, az aztán szépséges valami. Nyáron olyan, mint egy hatalmas selyem-szőnyeg, tele ritkábbnál-ritkább virággal. És tavasszal! Azt a gyönyörűséget nem lehet leírni. Azt látni kell. A bujó hóvirágtól, a nagy virágu ibolyáig és nemes gyöngyviráig minden virág apró ágyacskákban mosolyog a világra. Később a százféle pünkösdi rózsá; a vörös, fehér, rózsaszínű, husszínű és a jóég tudja, hányfajta változatu, teljes virágu rózsá; orgona; jázmin, jácint virit mindenfelé. Külön lilium fajtát is termelt Józsi bácsi. Csodájára jár a környék. Hatalmas, erős szálú és különlegesen nagy virágu fehér lilium a bükkösi lilium, Józsi bácsi büszkesége. Teljes tulipánokból külön kis kertet rendezett, ahol a híres hollandi hagymák egy-egy csodavirágot hajtanak.

A virágos kertet dháliák és japán krizantémok ágya szegélyezi.

Szép a kert, gyönyörű szép.

— A legszebb virág benne — amint Józsi bácsi mondja — a menyecske lányom és az Anna-rózsafám virága. Az egyik már másé, de a rózsafa virága az enyém.

Pompázatos rózsá is terem ám a tőn. Egy szál nyilik minden esztendőben. Még alig bimbózik, amikor Józsi bácsi minden reggel megnézi a kedvenc rózsafát. Nyesegeti, tisztítja, öntözi és mikor nagyobbodik, éjszakára selyem hálával takargatja, nehogy megfázzon . . . A virág nyílását türelmetlenül várja az egész család. Valóságos ünnepet ül az egész ház, amikor Józsi bácsi ünnepélyesen bejelenti: holnap rózsaszüret. Ilyenkor diszbe kell öltözni s Józsi bácsi is felveszi a régi diszmagyarját, a meggy-színű nadrágot, sárga selyem attilát és a rókamálás men-

tét. Még a forgót is felteszi a kalpagra. Azután a többiek. . . Bizony Miska, az öreg huszár, is ott feszít a régi gunyában. A vőmurem a feleségével, a nagyasszony a két unokával ünneplőben.

Amikor mindent rendesen előkészítettek, Józsi bácsi beszéd keretében megilletődve köszönti a drága virágot; majd Miska odaadja a vágóollót és Józsi bácsi hosszú szárral lemetszi a töről a kert diszét. A virágot betakarják fehér kendőbe és a templomba viszik a Boldogasszony oltárának diszéül.

Ebben az évben engem is meghívott Józsi bátyám a rózsaszüretre. Egy héttel előbb már ott voltam náluk. A szüret előtt három nappal sürgönyt kaptam, melyben azonnal Budapestre hívtak. Másnap kellett mennem. Józsi bácsi, a nagyasszony tartóztattak. Nem maradhattam. Összecsomagoltam és reggel korán már indultam is. Józsi bácsi elkísért a kocsin.

Még elég sötét volt, négy órakor értünk az állomásra. Negyed ötkor indult a vonatom. Beszélgettünk. . .

— Mit üzen, Józsi bátyám, nekünk?

— Mit, fiam? Már beszélni sem merünk itt, fiam. Füle van itten még a falnak is. Pusztulunk, veszünk, édes fiam, de azért vagyunk. Vagyunk még magyarok, de azért fogyunk . . .

Éles sipolás, berobogott a vonat.

Felszálok . . .

— Isten veled, bátyám!

— Ne még, fiam, ne még! — könny ragyogott szemén. — Nesze, ezt küldöm Magyarországnak! Ha eléred a határt, dobd magyar földre! Isten veled, fiam!

Egy fehér selyem papírba burkolt csomagot nyomott a kezembe.

A kert disze, az Anna-rózsá volt.

TRÉFÁK

Oh az a történelem!

Móricka tanulás közben felsóhajt:

— Jaj, papám! Miért nem tudtam ezelőtt háromszáz évvel születni!

— Miért, fiam?

— Hát csak azért, mert akkor nem kellene annyi történelmet tanulni.

(Beküldte Marics Ferenc Miháldról.)

Egy kis félreértés . . .

Egy gazdag bácsi s a falubeli lelkész politizálnak. Közéjükben játszott a gazda kislánykája.

— Hát maga, kis Margit, — kérdé tréfálkozva a lelkész — micsoda párti?

— Most még semmilyen sem vagyok, — felelt a kislány — hanem édesanyám azt mondja, hogy néhány év múlva jó párti leszek.

(Beküldte Paukovits Emília Jákról.)

Egy is elég.

Apa: Ön feleségül kéri a leányomat? Tudja-e, hogy egyetlen leányom?

Kérő: Tudom. Nem is kérek többet, csak egyet.

(Beküldte ifj. Borics László Jászberény-Felsőmezőtanyáról.)

Az utolsó szó.

Két ismerős asszony találkozik. Az egyik csak mostanában özvegyült meg, a másik vigasztalja:

— Aztán mondja csak, kedves komámasszony, mi volt megboldogult urának az utolsó szava?

— Nem volt annak, hogy az Isten nyugosztalja, sohasem — utolsó szava . . .

(Beküldte Nagy Juliska Pálmonostoráról.)

Nagylelkűség.

— Jaj, Katica, milyen gyönyörű keze van!

— Kérem, ha akarja, egész életén át gyönyörködhetik benne.

(Beküldte Vaskó Mariska Dombegyházról.)

Orvosnál.

Valami baja támad a fahordó legénynek. Elmegy tehát az orvoshoz, aki gondosan megvizsgálja. Kérdi tőle az orvos:

— Elég mélyen alszik?

— Igenis, doktor ur; a pincében.

(Beküldte Tóth Benedek István Orosházáról.)

A mai gyerek.

A tanárnő dühösen megfenyegeti Mórickát:

— Csak nyolc napig szeretnék a mamád lenni!

— Jó — feleli Móricka — majd beszélök a papával, hátha megy a dolog.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

A. F., Püski. Az újévit közöljük; a másik elkésve érkezett. A tréfákból válogatunk. — Nemzeti Olvasókönyv, Karcag. A tévedést kijavítottuk. — V. I. és V. K., Tiszasüly. Közlünk belőlük. — N. G., Tiszaszőlős. Közölni fogjuk. — K. K., Magyarlak. Fogadja hálás köszönetünket lapunk érdekében végzett előfizetőgyűjtő munkájáért. — A. S. és B. M., Kispeterd. Közlünk belőlük. — T. B., Tiszakarád. Közöljük. — Ifj. J. A., Dudor. Rejtvénye jó. — Sz. G., Biharderecske. Kötő. A tréfa is jó. — K. K., Magyarlak. Fogadja legőszintébb köszönetünket előfizetőgyűjtő munkájáért. — P. J. F., Kelecsény. Válogatunk belőlük. — T. M., Berkesd. Jó. — Ifj. T. J., Kiskunfélegyháza. Közlünk belőlük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

December 23-án, vasárnap.

Nincsen vásár.

December 24-én, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Enying (sertésvásár bizonytalan), Jászkarajenő, Somlóvásárhely (sertésvásár bizonytalan). — Ló- és kirakodóvásár: Kálóz. — Marha-, sertés- és kirakodóvásár: Szentgotthárd. — Kirakodóvásár: Nagylózs.

December 25-én és 26-án, Karácsony ünnepeln, kedden és szerdán nincsen vásár.

December 27-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Mezőcsát.

December 28-án, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Zalaegerszeg.

December 29-én, szombaton.

Nincsen vásár.

VÁSÁR ÉS PIAC

Gabonatözsde. Készárúpiac: Buza tiszavidéki 77 kg-os 24.85—25.00, 78 kg-os 25.10—25.25, 79 kg-os 25.35—25.45, 80 kg-os 25.45—25.55, felsőtiszai 77 kg-os 24.65—24.80, 78 kg-os 24.90—25.05, 79 kg-os 25.10—25.20, 80 kg-os 25.20—25.30, fejemegyei, bácskai és dunántúli 77 kg-os 24.45—24.60, 78 kg-os 24.70—24.85, 79 kg-os 24.95—25.05, 80 kg-os 25.05—25.15, pestvidéki 77 kg-os 24.50—24.65, 78 kg-os 24.75—24.90, 79 kg-os 25.00—25.10, 80 kg-os 25.10—25.20, Rozs pestvidéki 22.75—22.85, más 22.75—22.85. Árpa elsőrendű 25.35—25.70, közép 25.10—25.40, sörárpa felvidéki 27.00—28.00, egyéb 26.50—27.00. Köles 26.00—26.50. Repce 45.50—46.50. Zab elsőrendű 25.25—25.65, közép 24.80—25.25. Tengeri tiszavidéki új 26.00—26.75, egyéb 25.20—25.50. Korpa 18.25—18.50. Lucerna 130.00—170.00. Lóhere 155.00—170.00, arankás 140.00—150.00 pengő métermázsánként. — Határidőpiac: Buza márciusra 25.44—25.46, májusra 26.34—26.36 pengő. — Rozs márciusra 24.44—24.48, májusra 25.02—25.04 pengő. — Tengeri májusra 28.48—28.50, júliusra 28.54—28.56 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 45—56, duplanullás finom, tésztaiszt 42—48, nullás 42—44, kettes főzliszt 40—42, négyes kenyérliszt 38—40, batos 34—38, nullás rozsliszt 42 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért 100 kilogrammonként minőség szerint: bab, fehér 83—85, bab, tarka 61—63, bab, fürj 70—78, baltacim-mag 60—62, borsó, Viktória 45—55, búkköny, tavaszi 35—37, csillag-fürt 24—26, fehérhere 165—175, kendermag 42—47, köles, fehér 41—43, köles, vörös 29—31, lenmag 47—50, lóbab 34—36, lóheremag arankatartalom és minőség szerint 140—150, mák, étkezési célokra 115—120, mubarmag 56—58, mustármag 47—50, nyulzapukamag 140—150, pohánkamag 24—26 pengő.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 23.50, buzakonkoly 19.75, buza-korpa 19.50, buzatakarmányliszt 23, gabonamoslék szárítva 29, konkolydara 22, lenmagpogácsa 30, napraforgópogácsa 29, repcepogácsa 26, répaszelet, szárított 17, rozskonkoly 19.50, rozskorpa 19.50, rozstakarmányliszt 23, szójababpogácsaliszt 36, tökmagpogácsa 31 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagybani árak: Étkezési Wohltmann-burgonya 7, étkezési Krüger-burgonya 7.20, Ella-burgonya 10.50, 6ezi rózsaburgonya 11, nyári rózsaburgonya 18.50 pengő. Ipari burgonyáért minimális kínálat mellett 6 pengőt fizettek feladóállomásokon.

Takarmányvásár. Réti széna elsőrendű 6 15.50—18, réti széna másodrendű 6 12.50—15, réti széna harmadrendű, csomagolásra 10—

Tömlők

kerti locsolásra,
— tűzoltásra —
és minden más célra
garantált legjobb
minőségben.

Vizmentes
ponyvák, zsákok,
auto-trakter
— csapágyfém —
E N E L Ő K.

Tudja azt már minden tevé, olcsó husnak big a leve
Mi tehát csak javát adjuk, annak árát meg is szabjuk.
Duljon verseny, duljon harc, legjobb marad mindig Schvarcz.

Minden egyéb műszaki cikk elismert szállítója a közismert szaktiszt
Schvarcz József és Társa
Budapest, Vilmos császár-út 53.

Alapítva: 1884. Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.

12. muharszéna 18—19.50, alomszalma másodrendű 4—4.60, zsup-szalma 4.80—8 pengő métermázsánként.

Szurómarhavásár. Élő borjúk, belföldi szopós, elsőrendű 1.44—1.56, kivételesen 1.60, másodrendű 1.24—1.40 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Tenyészmárhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 0.92—0.96, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 0.92—0.98, 1½—2 éves üszök 1.00—1.05, 1½—2 éves tinók 0.92—0.96, friss feljős fiatal tehén 1.35—1.40 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Legjobb minőségű ökör 90—108, kivételesen 120, közepes 72—88, gyengébb 48—70, legjobb minőségű bika 90—100, közepes 80—88, gyengébb 60—78, legjobb minőségű tehén 88—111, közepes 62—86, gyengébb 36—60, növendékmarha 59—96, kicsontozni való marha 20—40 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Sertésvásár. Könnyű sertés 118—142, közepes 144—158, nehéz 158—164 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Gyapju. Uradalmi gyapjuért 2.80—3 pengőt fizettek kilogrammonként.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőrpiacon az elmúlt hét óta az árak nem változtak. Jegyzett árak: marhabőr (magyar) 1.50—1.60, marhabőr (tarka) 1.60—1.70, borjubőr (hosszu lábbal) 2.60—2.80, juhbőr 1.30—1.40 pengő kilogrammonként.

Husvásár. Marhahus. A nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 380—600, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 200—320, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—280, gulyásnak való 100—220 fillér kg.-ként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 360—480, sütnivaló 200—360, pörköltnek való 160—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 160—240, gerinc, lapocka 120—200, pörköltnek való 80—160, bárányhús hátulja 220—360, eleje 200—240 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 220—320, friss comb, tarja, lapocka 200—240, friss oldalas 180—240, kocsonyának való 80—160, vese velővel 180—280, füstölt helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 260—400, vidéki 280—320, olvasztani való szalonna 180—230, sózott kenyérszalonna 220—260, füstölt 220—280, hárj 220—240, zsíros tepertő 220—280, helybeli sertésszár 220—240, vidéki sertésszár 220—230 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—420, csirke 120—300, kappan 300—600, ruca 250—800, lud 600—1600, pulyka 400—800 fillér darabonként. — **Leült állatok:** Tyúk 220—280, csirke 220—360, kappan 280—350, hizott ruca 220—270, sovány 180—260, lud, hizott 220—270, sovány 160—200, pulyka, hizott 220—260, sovány 160—200, ludmáj 600—1300, ludzsír és hárj 280—440, ludaprólék 140—180 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 17—19, főzőtojás 14—17, eltett tojás 14—16 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Nyul, bőrben, darabonként 350—600, fácán darabja 300—500, fogoly darabja 200—280 fillér.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsca 540—1000, csuka 220—300, ponty 200—300, kárász 150—200, compó 200—220, apró kevert hal 160—180 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 14—20 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 40—44, lefölözött 14—20, yoghurt 100—136, tejszín 350—400, tejföl 180—200, centrifugált teavaj tömbben 540—580, 10 dkg.-os csomagolásban 580—700, főzővaj 460—500, szedett vidéki vaj 460—520, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 60—80, juhturó 340—360, keverturó 200—300, líptói turó 300—360, hazai ementáli sajt 540—640, hazai grói sajt 480—560, hazai trappista 300—420 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 80—140, hántolt egész borsó 110—140, feles 76—130, fehér, aprószemű bab 80—110, nagyszemű 88—140, színes 85—120, finom árpakása 90—120, durva 60—90, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa kilogrammja 20—40, petrezselyem 20—40, zeller zöldjével darabja 6—20, zeller kilogrammja 30—60, kalarábé zöldjével darabja 6—16, őszifajta kalarábé kilogrammja 30—40, kevert zöldség 20—36, karfiol 40—120, makói vöröshagyma 24—28, közönséges vöröshagyma 18—24, fokhagyma kilogrammja 40—80, savanyított fehér répa 50—60, cékla 20—40, hazai fejeskáposzta 18—36, savanyított káposzta 40—56, kelkáposzta 30—60, kelbimbó 120—160, vöröskáposzta 30—50 kilogrammja, hazai fejesaláta 6—20 fillér darabja, torma kilogrammja 60—200, rózsaburgonya 20—28, közönséges 11—18, kifli 30—40, tömör csiperkegomba 360—700, szárított gomba 2000—2400, fekete retek 20—40, hónapos retek csomója 10—20, savanyított ugorka 150—200, vizesugorka 100—140, zöldpaprika 120—200, gyalult tök 60—80, sütőtök 12—30, sóska 80—120, tisztított paraj 30—40, gyökeres 22—32 kilogrammonként, főzött paradicsom literje 100—120 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Nemes fajalma 80—160, közönséges 40—100, bírsalma 40—100, nemes fajkörte 80—200, közönséges 50—100, hazai aszaltszilva 80—100, szilvaiz 120—180, gyümölcsiz 150—360, csipkeiz 60—80, hazai naspolya 80—120, télire eltett szőlő 140—240, nagy papírhéjú dió 150—200, keményhéjú 100—150, dióbél 440—600, héjazottogyoró 360—400, héjazott mandula 600—800, keményhéjú mandula 110—120 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemespaprika 640—700, féledes, gulyás 480—600, rózsapaprika 350—520, erős 230—350, kereskedelmi 190—220, kék mák 140—160, közönséges 120, pergetett méz 220—260, házi sziniszappan 144—168, közönséges háziszappan 100—132 fillér kilogrammonként.

Borpiac. Az alacsonyfoku, kistermelői árban változás nem állott be, mert 8.5—10.5 Malligand-foku árut még továbbra is 1.80—2.50 pengőért vásárolták. A jobb fajta, főleg uradalmi 11 Malligand-foku tételek iránt még elég élénk a kereslet és ezekért 3—3.50 pengőt fizetnek. 12 fokos és ennél magasabb Malligand-foku, főleg édeskés, zöld-fehér áruért 3.50—4 pengőt fizetnek Malligand- és hektoliterfokonként, kivételesen finom tételeknél még magasabb árakat érnek el. Különös érdeklődés mutatkozott a sötét Othello-borok iránt, 10—11 foku áruért Gyöngyösön hektoliterenként 28—33 pengőt fizettek és mondható, hogy első kézből már nagyon kis készlet maradt. Balatonvidéken, Badaacsonyan, Füreden stb. jobb fajta 13 és magasabb Malligand-foku finom borokat 72—110 pengős hektoliterenkénti áron nagyobb mennyiségben vettek át. Tokajhegyalján érdeklődés még nem igen mutatkozott, de miután ott nagyobb, igen finom minőségű tételek állnak rendelkezésre, az érdeklődés kezd megélni. Az árak minőség szerint 60—65 pengőtől 100 pengő között mozognak, részben seprő nélkül, részben még seprősen, a termelő pincéjében.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára december hó 17-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárjelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.80 (27.95), dollár 5.70 (5.72), hollandi forint 2.29 (2.30), német márka 1.36 (1.37), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Csehkorona 16.95 (17.02), szerb dinár 10 (10.06), francia frank 22.40 (22.60), lengyel zloty 64.12 (64.43), román lei 3.41 (3.47), olasz lira 29.90 (30.15), osztrák schilling 80.60 (80.95) fillér.

Arany- és ezüstpénzek. Arany huszkoronás 23 (23.20), ezüst egykoronás 0.34 (0.40), forintos 1.12 (1.14), ötkoronás 2.20 (2.25), pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.
KIADJA: CSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.

Patkány-, egérirtó
„RATINOL“

sváb, rusznai-, csótány-
irtószer,

biztos hatású irtószer, gyökere-
kereser irt. Más állatra
emberre ártalmatlan. Napj árnban utánvétellel szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

Prospektus ingyen

Szakorvosi

-rendelő ver- és nemi-
betegek részére. Ezüst
salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII. MÁKÓCI-UTCA 32. SZ. I. EM. (PARKUSZAL SZEREBEN.)

Mravkó József utóda

Gyurusz György

puskaműves és fegyverkereskedő

Budapest, Károly-körút 22

(Röser-bazár udvarban.)

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, át-
alakítását és felújítását. **ELAD:** elsőrendű gyárt-
mányu golyós, sörétes, ismétlő és automata
vadászfegyvereket, pisztolyokat, revolvereket.
Legjobb minőségű mindennemű golyós, sörétes
töltények, löszerek.

A legelőkérdés és annak fontossága

Írta: Dr. Piukovich József
Pestvármegye tb. főszolgabírája.

Ára 8 pengő

Ez a rendkívül becses mű azt az utat igyekszik
megkeresni, amelyen a nagyjelentőségű kérdés
a szükséges orvosiást megtalálhatja és az any-
nyira fontos legelőkérdésnek javulását ked-
vezőbb körülmények közé óhajtja hozni. Kapható
A VASÁRNAP könyvkiadásánál, Budapest, Ó-utca 10.

A „Baromfitomó készülék” -kel

egy perc alatt tömhet mindenféle
tengerivel és a fulladás ki van
zárva. 20 liba tömésénél 90 óra
időt nyer. Kényelmes tömés, Nincs
fölfázás, derékfájás és kézkisebe-
zés. Olcsó! Ha egy libát ment
meg a fulladástól, az ára megtérült

Kérje. Árjegyzéket.

Cím

Kugler Sándor,
Makó.

A világot 33 év óta THE CHAMPION
uraló eredeti angol

kerékpárokat és
Central Bobbin sü-
lyesztős varrógép-
ket havi 20—24 P
részletre, kerékpár-
alkatrészeket nyereg-
lánc, pedálokat
nagybani gyári
áron szállítunk. — Külső gummi 65 pengőtől, belső
gumi 2:10 P-től. LÁNG JAKAB és FIA kerékpár-
nagykereskedők, Budapest, József-körút 41
Gyermekkerékpárok 1:30 P-től. — 1000 képes ár-
jegyzék ingyen.